ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

№ 9 (4509) СЕРЕДА, 21 СІЧНЯ 2009 РОКУ WWW.GOLOS.COM.UA

Хай буде газ!

Підсумки конфлікту

Учора вранці «Газпром» почав постачання газу в Європу через Україну. Це стало можливим після підписання прем'єр–міністрами України і Росії довгострокових контрактів на транзит газу європейським споживачам і на поставки блакитного палива в Україну.

У Москві на диспетчерському пункті під час історичного моменту пуску газу в трубу були присутні Прем'єр-міністр України Юлія Тимошенко, а також глави «Газпрому» і «Нафтогазу». «Щасливо!» — промовила Юлія Володимирівна і потиснула руку Олексію Міллеру. Наскільки щасливим буде той десятилітній шлях, на який після 20-денної газової війни ступили Київ і Москва, активно продовжують обговорювати політики, політологи, економісти. Гаразд є що! Незважаючи на ще загадкові півнатяки щодо ціни на газ для України з боку Юлії Тимошенко, глава «Газпрому» не став затягувати театральну паузу і чесно зізнався російському президентові, що «в першому кварталі цього року газ поставлятиметься за ринковою формулою ціни, і базова ціна становитиме 450 доларів. З урахуванням понижувального коефіцієнта в 20% ціна буде 360 доларів». Тільки вчора на прес-конференції Юлія Тимошенко всіх заспокоїла: ціна на газ для українських споживачів на весь рік становитеме 228, 8 дол. за тис. куб. на кордоні.

Тим не менш, дорогі читачі, час задуматися над альтернативами. Теплові насоси, вітряні електрогенератори, а ще біоенергетичні заводи з переробки й утилізації відходів продукції тваринництва. Один з таких заводів, де біогаз, добутий зі свинячого гною, перетворюється на електроенергію, діє на Дніпропетровщині (на знімку).

СТОР. 5

Фото Миколи М'ЯКШИКОВА (Укрінформ).

СЬОГОДНІ ВАТ «ТУРБОАТОМ» ВИПОВНЮЄТЬСЯ 75 РОКІВ

Віктор Суботін: Харківський «Турбоатом» завжди – на висоті енергомашинобудування країни і світу. І жодні кризи нам не страшні

Протягом кількох останніх років назва цього підприємства не сходить зі шпальт центральних газет, телевізійних новин, інтернет-сайтів і багатьох інших періодичних видань. Але не тому, що флагман вітчизняного машинобудування ВАТ «Турбоатом», який спеціалізується на випуску турбін для теплових, гідро- і атомних електростанцій, нині демонструє успішне просування своєї продукції на світові енергетичні ринки і з кожним роком, з кожним місяцем збільшує портфель замовлень, помітно поліпшує виробничу і науково-технічну базу підприємства, удосконалює організацію праці, проводить технічне переозброєння виробництва, нарощує обсяги випуску продукції, підвищує заробітну плату інженерам і робітникам і здійснює масштабну програму соціального розвитку... Зовсім ні! Інформаційні приводи зовсім інші. Повідомлення про стан справ на підприємстві схожі на зведення із зони бойового конфлікту: вчинено чергову рейдерську атаку; робітники створюють народні дружини; на вимогу Президента завод узято під охорону Внутрішніх військ України...

СТОР. 10—11

На знімку: генеральний директор підприємства Віктор Суботін.

Фото Миколи КОСОГО.

ПОДІЇ

На рівні народної дипломатії проблем нема

У Чернігові вчора Президент України Віктор Ющенко зустрівся зі своїм білоруським колегою Олександром Лукашенком. Глава української держави відзначив, що нині у відносинах двох країн немає жодних серйозних проблем. Президент України також добре оцінив динаміку торговельних відносин двох країн протягом останнього року, нагадавши, що за рік вона зросла більш як на 70 відсотків. Зі свого боку Олександр Лукашенко також підкреслив, що між Білоруссю та Україною ніколи не було проблем, у тому числі на рівні так званої народної дипломатії, тобто відносин між громадянами наших держав. Він окремо відзначив хороші прикордонні відносини між нашими країнами і висловив переконання, що вони й надалі підтримуватимуться на такому само високому рівні.

Постраждалим від вибуху вручили ордери

В Євпаторії ще 28 квартир передали жителям зруйнованого вибухом будинку на вулиці Некрасова. Міністр праці й соціальної політики України Людмила Денисова та голова міськради Євпаторії Андрій Даниленко вручили їм ключі, техпаспорти й ордери на нове житло, попередньо оголосивши хвилину мовчання в пам`ять про загиблих. Отож, усього видано 60 ордерів, а 27 січня нові квартири обіцяють виділити ще 30 родинам.

Це житло комфортніше, ніж у старій зруйнованій багатоповерхівці, зі значно більшою площею. А новоселам, що мають автомобілі, уряд допоможе безплатно їх переоформити, бо під час вибуху люди втратили всі документи, **повідомляє наш власний кореспондент Віктор ХОМЕНКО.**

НАМ ПИШУТЬ...

Якби я був депутатом...

...то нізащо не дозволив би вільний продаж будь-якої зброї. Адже це тільки погіршить безправне становище трудящих — буде ще більше горя й проблем у країні.

Володимир СТРУЧКОВ.
Чернігів.

КОРОТКО

❒ Учора на рейки Київського метрополітену став перший вітчизняний потяг, зроблений у Кременчуці (Укрінформ)

❒ У Харківському СІЗО правоохоронці вперше продемонстрували вилучені предмети, заборонені для передачі арештованим.

❒ Через контрабандні сигарети у румунського громадянина вилучили автомобіль «Рено».

❒ Від пташиного грипу в Китаї померла ще одна людина.

❒ На Буковині відкрито 375-й готельно-туристський комплекс.

❒ Маловідомим сторінкам біографії Івана Франка присвячено книгу, що вийшла у Львові.

❒ На Полтавщині підписано угоду про співробітництво Пирятинського району з угорським містом Комло.

❒ Держлісгосп 2008 року збільшив висаджування нових лісів на 10% — до 26,9 тис. га.

(За повідомленнями Укрінформу.)

У НОМЕР

Співпраця правоохоронців з Інтерполом сприятиме посиленню боротьби з корупцією

Учора Голова Верховної Ради України Володимир Литвин зустрівся з Генеральним секретарем Міжнародної організації кримінальної поліції (Інтерпол) **Рональдом К. Ноублом (на знімку)**, який перебуває в Україні.

Під час зустрічі Володимир Литвин високо оцінив рівень співпраці України з Інтерполом, підкресливши особистий внесок Р. К. Ноубла в її розвиток. Він зазначив, що Україна зацікавлена в тісній співпраці з цією організацією з метою посилення боротьби зі злочинністю, вивчення відповідного міжнародного досвіду, обміну передовими технологіями. Зокрема, вкрай важливим для нашої країни є обмін досвідом у сфері боротьби з корупцією, наголосив В. Литвин.

Голова Верховної Ради висловив переконання, що візит Генерального секретаря Інтерполу надасть додаткового імпульсу подальшій інтенсифікації контактів між українськими правоохоронними органами та Інтерполом.

На думку В. Литвина, одним із надзвичайно важливих напрямів співпраці є забезпечення безпеки проведення в Україні чемпіонату Європи з футболу в 2012 році. Водночас він висловив зацікавленість у проведенні в нашій країні однієї з сесій Генеральної асамблеї Інтерполу.

У свою чергу, Р. К. Ноубл назвав нинішній візит до України «історичним для Інтерполу». Він повідомив, що в понеділок був підписаний Меморандум про співробітництво (про паспорт працівника Інтерполу), зазначивши, що такий паспорт використовуватиметься всіма штаб-квартирами організації у 187 країнах-учасницях Інтерполу. За словами Р. К. Ноубла, Інтерпол готовий направити до нашої країни фахівців для посилення заходів безпеки під час Євро-2012.

Водночас Генеральний секретар Інтерполу виступив з ініціативою проведення в Україні глобальної конференції з ідентифікаційних документів. Голова Верховної Ради висловив готовність парламенту підтримати цю пропозицію. Сторони також обговорили деякі аспекти запровадження біометричних даних до ідентифікаційних документів.

Довідково:

Прийняття України до Інтерполу відбулося 4 листопада 1992 року на 61-й Генеральній асамблеї організації. Національне бюро Інтерполу в Україні було створене 25 березня 1993 року.

Прес-служба Верховної Ради.

Дітей, обділених долею, треба любити

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин, перебуваючи учора з робочою поїздкою у Житомирській області, відвідав низку соціальних установ для дітей.

Спілкуючись із педагогічними колективами та учнями, Володимир Литвин, зокрема, зазначив: «Я радив би українським політикам частіше бувати у дитячому середовищі, особливо в сиротинцях, серед дітей, обділених долею. Тут по-іншому дивишся на проблеми». Під час таких робочих поїздок «бачиш проблеми і спільно з місцевою владою шукаєш шляхи їх розв'язання». «В такий спосіб можна консолідувати зусилля і повести виводити країну з кризи», — додав він.

Голова Верховної Ради подарував Кмитівській спеціалізованій школі-інтернату нову оргтехніку, а напередодні за сприяння В. Литвина було відремонтовано частину під'їзної дороги, яка веде до інтернату. Нову оргтехніку отримала й Новоград-Волинська загальноосвітня школа-інтернат, а дитячий садочок № 26 міста Житомира — кошти для обладнання пральні.

Березівській спеціалізований загальноосвітній школі-інтернату Житомирського району, де навчаються діти з вадами слуху, глава парламенту подарував пральну машину. Водночас Володимир Литвин передав Новоград-Волинському спеціалізованому будинку дитини кошти, які будуть спрямовані на реконструкцію харчоблоку.

На знімку: Голова Верховної Ради України Володимир Литвин під час відвідання дитсадка № 26 в Житомирі.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Олександр Лавринович: «Українсько-вірменські парламентські взаємовідносини розвиваються динамічно»

Перший заступник Голови Верховної Ради України Олександр Лавринович прийняв Надзвичайного та Повноважного Посла Республіки Вірменія в Україні Армена Хачатряна на його прохання.

«Українсько-вірменські парламентські взаємовідносини розвиваються динамічно як на рівні національних парламентів, так і у форматі роботи міжнародних організацій», — наголосив під час перемовин Перший заступник Голови Верховної Ради України Олександр Лавринович.

За його словами, «ефективна взаємодія інститутів громадянського суспільства, порозуміння між політичними партіями та співпраця між суб'єктами підприємницької діяльності» стали традиційними для України та Вірменії.

У рамках зустрічі сторони обговорили широке коло питань двосторонньої співпраці, що ґрунтуються на взаємоповазі до обраних країнами шляхів побудови своєї держави, підтвердили курс на інтеграцію обох країн у міжнародне світове співтовариство та наголосили на важливості участі в цьому процесі міжпарламентської складової.

Співрозмовники погодилися з тим, що саме від національних парламентів, як від єдиних представницьких органів законодавчої влади, залежить державний зовнішньополітичний курс обох країн. Водночас вони наголосили на необхідності надання нового імпульсу міжпарламентській складовій українсько-вірменських взаємин, зокрема, на рівні груп дружби та профільних комітетів вищих представницьких органів законодавчої влади.

Також сторони обмінялися думками стосовно необхідності використання значного потенціалу для активізації співпраці в соціально-політичному, культурному, гуманітарному та торговельно-економічному напрямах як на загальнодержавному, так і на регіональному та галузевому рівнях.

При цьому глава Вірменської дипломатичної місії в Україні А. Хачатрян засвідчив відкритість дій його країни стосовно України.

У свою чергу, О. Лавринович висловив упевненість у тому, що «рівні та зрозумілі взаємовідносини між нашими країнами та народами» залишатимуться й надалі.

Прес-служба Першого заступника Голови Верховної Ради України.

Соціальний захист ветеранів — це повага до учасників бойових дій та їхніх родин

Заступник Голови Верховної Ради **Микола Томенко (на знімку)** провів зустріч з головою і заступником Державного комітету України у справах ветеранів — Ігорем Плосконосом та Володимиром Ситником. На зустрічі обговорювалися заходи стосовно підготовки та відзначення Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав і 20-ї річниці виведення військ колишнього СРСР з Республіки Афганістан.

Керівники комітету констатували: не всі обласні та районні адміністрації з належною увагою готуються до відзначення цієї події. Незважаючи на це, всі заходи, що передбачені розпорядженням Кабінету Міністрів, відбудуться. Зокрема, 12 лютого 2009 року в Національному палаці мистецтв «Україна» пройдуть урочисті збори учасників бойових дій на території інших держав, представників Збройних сил та громадськості.

Водночас Микола Томенко зазначив, що 15 січня цього року Верховна Рада ухвалила законопроект «Щодо соціального захисту членів сімей учасників бойових дій та щодо поховання учасників бойових дій» і запропонувала термін набуття його чинності з першого липня 2009 року.

«Мій виступ на підтримку цього законопроекту, зокрема, стосувався необхідності поваги держави передовсім до родин учасників бойових дій та до тих родин, рідні яких загинули. Важливо, що цей закон прийнято напередодні 20-річчя виведення військ з Афганістану», — сказав М. Томенко.

Законопроектом, зокрема, передбачається безоплатне поховання учасників бойових дій, він розширює коло осіб, на яких поширюються умови соціального захисту згідно із Законом України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту». А саме — на дружин (чоловіків), які не одружилися вдруге, батьків, неповнолітніх дітей померлих учасників бойових дій, нагороджених за бойові дії державними нагородами (крім ювілейних).

Заступник Голови Верховної Ради та керівництво Державного комітету в справах ветеранів звернулися до уряду з проханням погодити, а до Президента — підписати даний законопроект.

Прес-служба М. Томенка.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про внесення зміни до Постанови Верховної Ради України «Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань перевірки діяльності Національного банку України в період фінансової кризи»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Пункт 7 Постанови Верховної Ради України від 18 грудня 2008 року «Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань перевірки діяльності Національного банку України в період фінансової кризи» викласти в такій редакції:

«7. Визначити термін діяльності Тимчасової слідчої комісії — шість місяців з дня прийняття цієї Постанови».

2. Повторно звернутися до Президента України з вимогою невідкладно внести подання про звільнення Голови Національного банку України, а також внести на розгляд Верховної Ради України кандидатуру на посаду Голови Національного банку України.

3. Ця Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова Верховної Ради України В. ЛИТВИН.

м. Київ, 15 січня 2009 року. № 870—VI.

Президент не втручався в компетенцію уряду

Учора Конституційний Суд оприлюднив рішення, яким визнав таким, що відповідає Конституції, Указ Президента «Про деякі питання керівництва зовнішньоекономічною діяльністю» від 4.06.2008 р.

Зокрема, в указі передбачено, що кандидатури на керівні посади в Міністерстві закордонних справ, генерального консула, радника-посланника, радника дипломатичного представництва України в іноземній державі, а також керівництво Дипломатичної академії України при МЗС попередньо погоджуються в установленому порядку з Президентом; матеріали щодо погодження кандидатур на посади першого заступника, заступника міністра закордонних справ України подаються Президенту України міністром закордонних справ України до внесення Кабміну подань про призначення відповідних осіб на зазначені посади.

У своєму рішенні КС зазначив, що попереднє погодження кандидатур на посади в МЗС, передбачене в указі, є процедурою узгодження дій міністра закордонних справ з Президентом стосовно призначення цих посадових осіб. Таке попереднє погодження не підміняє самого рішення про призначення цих осіб як вольового акту посадових осіб або органів, до чиєї компетенції це належить, і не може розглядатись як обов'язкова складова цього рішення. Видавши указ, Президент не втрутився в компетенцію Кабміну.

Богдан ЛАВРЕНЮК.

Володимир Литвин: «Я радив би українським політикам частіше бувати у дитячому середовищі, особливо в сиротинцях»

Коней на переправі не міняють

ТОЧКА ЗОРУ

Парламент нарешті запрацював у звичайному режимі. Але у кожного парламентарія — своє бачення політичної та економічної ситуації в нашій державі, а також ролі вищого законодавчого органу. Про це розмова з народним депутатом України, головою підкомітету з питань забезпечення діяльності Верховної Ради України Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності Верховної Ради Василем КРАВЧУКОМ **(на знімку).**

— Чому новий рік розпочався з таких складнощів у політичному та економічному житті держави? Як у цій ситуації має діяти парламент?

— У тому, що нині складно не тільки Україні, а й усьому світові, домінують об'єктивні причини. Першопричиною є світова фінансово-економічна криза, яка, на жаль, зачепила і нашу державу. А вже як наслідок — непорозуміння і політична криза всередині держави, бо політичні сили не можуть усвідомити, що коли корабель може потонути, то треба всім його рятувати, а не боротися за те, хто керуватиме тонучим кораблем. Нині є багато популістських фраз, рішень, дій з боку опозиції, опозиційного уряду, вони хочуть показати, що урядом Юлії Тимошенко все робиться не так. Вони все заперечують. А зараз найбільше потрібний конструктивізм, спільна позиція. Дякувати Богу, хоча б прийняли бюджет на 2009 рік. Бо якби не проголосували в останні дні 2008 року за бюджет, не уявляю, яке було б соціальне напруження в державі, що робили б наші пенсіонери, бюджетники. Адже за принципом 1/12 до кошторису минулого року бюджет поділити неможливо. Все звалилося на одну голову і тендітні плечі Прем'єр-міністра, і їй нині, окрім економічної кризи, доводиться ще боротися з політичною, доводити опозиції, що треба спільно працювати і приймати закони для України, а не для певної політичної сили.

— Наскільки вагомими чи небезпечними є, на вашу думку, заклики опозиції до відставки уряду?

— Нашим політикам, моїм колегам по парламенту з протилежного політичного табору треба пам'ятати народну мудрість — коней на переправі не міняють. Опозиція стимулює і тисне, щоб внести до порядку денного резолюцію про недовіру уряду. Але не можна цього робити, бо і так важко. Це все одно, що кинути напризволяще без водія автомобіль на великій швидкості, коли він котиться без гальм, та ще й з горба, коли в такому загоні економіка, немає податкових платежів, сплати по всіх фондах, йде хвиля скорочень, безробіття. Причина цього не лише всередині держави Україна, таке відбувається по всьому світові. Але цього не хочуть зрозуміти навіть досвідчені політики. Сьогодні навпаки треба згуртуватися і довести, що ми всі є патріотами України.

— Що, на вашу думку, може конкретно зробити парламент, щоб допомогти урядові, країні вийти з кризи?

— Верховна Рада проголосувала закон про тимчасові слідчі та спеціальні комісії, який вже 10 років стоїть на порядку денному. Це закон, який демонструє демократичність держави, коли парламент за певні антизаконні, антинародні, антидержавні, кримінальні злочинні дії може за прискореною процедурою створити комісію і надати оцінку діянням будь-якої посадової особи, в тому числі й Президента. Першочергові завдання парламенту в тому, щоб згуртуватися і приймати антикризові закони, спрямовані на збереження робочих місць, наповнення фондів — зайнятості, пенсійного та ін., щоб виплачувалися зарплати і пенсії.

Я тривалий період працював у сільському господарстві, очолював досить потужне сільськогосподарське підприємство, тож мені болить тема села. Нещодавно Президент заветував ухвалений парламентом закон, спрямований на подолання кризи в АПК в частині банківського напряму, пролонгування кредитів тощо. А через два місяці треба сіяти. Україна — аграрна держава, яка може бути експортером, годувати хлібом усю Європу. На мою думку, вето має бути подолано, можна врахувати певні поправки Президента, але аграрну галузь треба підтримувати обов'язково. Не хочу принижувати роль інших галузей, але якщо в сільському господарстві прогавив хоча б два тижні, не посіяв — то і не збереш. Роль парламенту має полягати в тому, щоб підтримувати на законодавчому рівні, де важко — у сільському господарстві, вугільній галузі, металургії. А не гризтися і доводити, хто краще може керувати в парламенті чи уряді.

— До депутатства ви працювали в Теофіпольському районі на Хмельниччині, який протягом останніх десяти років посідає перше місце в області за сільськогосподарським виробництвом. Що може зробити парламент для підтримки аграрної галузі?

— Коли я приїжджаю в округ, зустрічаюся з виборцями, колегами, у всіх основне питання: що буде в аграрному секторі? До парламенту внесено закон від БЮТ і Блоку Литвина про підтримку аграрної галузі, щоб було регулювання урядом цін на сільськогосподарську продукцію. Бо та вакханалія, яка твориться на аграрному ринку, може призвести до того, що взагалі можемо втратити галузь. Для того й існує законодавчий орган у державі, щоб реагувати на будь-яку проблему, яка є у державі, вирішувати її прийняттям відповідних законів, щоб наші селяни не були обділені державою. Парламент проголосував за збереження фіксованого сільськогосподарського податку, пільги з ПДВ, дотацію на продукцію тваринництва, переробним підприємствам. І я, у свою чергу, і надалі робитиму все для того, щоб лобіювати, у хорошому значенні цього слова, розвиток аграрного виробництва.

Розмовляла Юліана ШЕВЧУК.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Пресу хочуть позбавити бюджетної підтримки

Є надія, що Україна стане країною без бюджетної преси, де процес приватизації пройде прозоро. Для цього вже зроблено перший крок. Минулого тижня Верховна Рада ухвалила закон «Про мораторій на відчуження приміщень редакцій державних і комунальних ЗМІ». Про це розповів під час прес-конференції народний депутат від БЮТ Андрій Шевченко.

Він повідомив, що впродовж десяти днів після набрання чинності закону буде складено перелік всіх редакцій державних друкованих видань, який знадобиться в процесі бюджетної прозорої приватизації. Після цього протягом 20 днів буде проведена інвентаризація приміщень. Окрім того, за його словами, треба перевірити законність відчуження приміщень редакцій протягом 2000—2008 років.

«Ми пропонуємо Кабінету Міністрів протягом двох місяців після набуття його чинності внести до Верховної Ради законопроект про реформування державних ЗМІ», — зазначив народний депутат.

Андрій Шевченко висловив надію, що до 2011 року станемо країною без бюджетної преси.

Сергій МЕЛЬНИК.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

Європейська формула ціноутворення – лише на користь

Національний банк України протягом останніх місяців діє всупереч Конституції, згідно зі статтями 99 та 100 якої він має забезпечувати стабільність грошової одиниці. Таке звинувачення висунув на прес-конференції у Чернігові народний депутат України Олег Ляшко **(на знімку).**

За його словами, НБУ свідомо понижує гривню та дестабілізує ситуацію на валютному ринку. Мільярди гривень, які він виділяв зі своїх резервів на рефінансування окремих комерційних банків, не використовувалися за прямим призначенням, а витрачалися на купівлю валюти на міжбанківському валютному ринку з метою спекуляцій. Це спровокувало ще більший попит на долари і євро, а отже, зростання їхнього курсу.

На думку народного депутата, Національний банк має негайно отримати нового керівника і змінити свій керівний склад. Новій команді НБУ слід навести порядок з обмінним курсом гривні, з відсотками по кредитах підприємствам.

Олег Ляшко вважає, що в умовах газової колізії не всі політичні сили мали виважену позицію, деякі діяли всупереч національним інтересам на користь «тіньового» бізнесу. Ініціювання питання про відставку уряду — це передусім спроба лобістів «Росукренерго» залишити старі схеми без змін.

— Фактично відставка уряду як така наразі неможлива, — заявив народний депутат. — Згідно з Конституцією уряд навіть після голосування за його відставку мусить у статусі виконувачів обов'язків працювати доти, доки не буде створено нову коаліцію. А її сформувати у нинішніх реаліях неможливо.

На переконання О. Ляшка, група Фірташа—Бойка у складі Партії регіонів, прагнучи зберегти посередницьку структуру «Росукренерго», перешкоджала уряду Тимошенко домовлятися з Росією на вигідних умовах. Депутат, зокрема, як доказ навів висловлювання глави російського уряду Володимира Путіна від 17 січня, що на перебіг переговорів Росії та України з газу дуже вплинули газові інтереси української опозиції.

О. Ляшко зауважив: уряд Тимошенко, незважаючи на труднощі та перешкоди, завдяки грамотній та продуманій політиці завчасно підготував Україну до «газової» атаки. Накопичені у сховищах 17 мільярдів кубічних метрів газу, відсутність боргів перед «Газпромом» — це ті головні інструменти, які стали важливими козирями в переговорному процесі. Перехід на європейську формулу ціноутворення у питаннях постачання газу, на думку народного депутата, принесе лише користь Україні.

Торкнувся політик і питань життя Чернігівської області. У 2008 році, повідомив він, народні депутати від БЮТ чимало допомогли Придесенню у питанні газифікації сіл, будівництві автошляхів тощо. Особливо О. Ляшко відзначив діяльність колеги по Верховній Раді Івана Куровського, який виділив понад 6 мільйонів особистих коштів на благодійні акції, соціальні проекти. Обранці від БЮТ намагатимуться, щоб і цього року в області було утримано високий темп у газифікації сіл, будівництві соціально-важливих об'єктів.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

Фото автора.

Заява Народного руху України

щодо ситуації з постачанням газу до України та Європи з боку Російської Федерації, виголошена на сесії Верховної Ради 16 січня 2009 року

Кожного року в грудні громадяни європейських країн включно з Україною з жахом очікують, а що цього разу може утнути режим Путіна в постачанні газу. Всі вже звикли до шантажу, брехливих заяв і залякувань, але вперше всі ми стикнулися з брутальним порушенням і фактичним нехтуванням договірними зобов'язаннями з боку Росії.

Цього року російське керівництво у брутальний цинічний спосіб продемонструвало всій Європі свою нецивілізовану суть. Безперечно, ми добре розуміємо, що вістря атаки російського авторитарного режиму було спрямоване саме проти України. Впродовж минулого року велася нечувана інформаційна війна проти України, з використанням контрольованих державою ЗМІ. Заяви про те, що «українці крадуть газ», були найм'якшими висловлюваннями російських політиків, які пролунали останнім часом.

Ми чудово розуміємо, що Росія спить і бачить Україну на колінах, яка після такої масованої атаки з від'єднання газу повинна була б подарувати свою найбільшу в Європі газотранспортну систему.

Але стався прокол — Росія не врахувала, що Україна, на відміну від ситуації січня 2006 року, має достатньо запасів газу, щоб протистояти цій атаці і забезпечити своїх громадян газом і теплом.

Ще з 2005 року Росія постійно використовує шантаж та залякування з метою «покарання» України за демократичні перетворення. Саме колосальний розрив у демократичних цінностях, які сповідує Україна і Росія, став кісткою в горлі російських шовіністів, які за допомогою газу намагаються сплюжити імідж України.

Вдруге створена Росією газова криза демонструє нову якість російського газового монополізму, що використовується як інструмент тиску в міжнародних справах. На додаток до військової агресії проти Грузії та нехтування міжнародними правилами поведінки, в частині, що стосується Європейської енергетичної хартії, Росія демонструє міжнародній спільноті свою нецивілізовану та агресивну природу.

Водночас цього разу всі на власні очі змогли переконатися, на що здатні кремлівські вожді, використовуючи газ як зброю і кидаючи цим виклик усій цивілізованій Європі. З метою застосування шантажу у зимовий, морозний, період Росія вперто відмовляється від укладення з Україною довгострокових контрактів на постачання газу і його транзит у західному напрямку з прозорими умовами, що відповідають Європейській енергетичній хартії. До речі, Росія, яка останнім часом згадала про існування цієї хартії, вперто відмовляється її ратифікувати і дотримуватися її принципів, чим ще раз підтверджує свою нецивілізовану поведінку у питаннях постачання газу.

Україна повинна вимагати переходу на європейські ціни на транзит російського газу територією нашої держави. Ми повинні перестати дотувати економіку Росії, встановлюючи необгрунтований тариф на транзит, що в трічі-п'ятеро нижчий від ринкового. А що стосується середньоєвропейської ціни на газ у 450 доларів, яку так полюбляють згадувати кремлівські патрони і їхні прихвосні, то це все одно, що вимірювати середню температуру по лікарні. Сьогодні такої ціни не існує. Мало того, ми повинні укладати контракти на транзит російського газу не з «Газпромом», а з європейськими споживачами напряму. Необхідно перевести на ринкові засади орендну плату за використання об'єктів нерухомості і земельних ділянок ЧМФ РФ.

Народний рух України переконаний, що в ситуації, яка склалася, українське керівництво діяло абсолютно адекватно. Україна повинна вибудувати з Росією цивілізовані зрозумілі стосунки за ринковими принципами, інакше газових лихоманок у майбутньому нам не уникнути.

Друкується за рахунок квоти фракції «Наша Україна—Народна самооборона».

Економія бюджетних коштів та вишукування додаткових ресурсів як запорука виконання місцевих бюджетів у 2009 році

Новий рік почав свою ходу неспокійно, і не лише тому, що вкрай загострились «газові» проблеми. Більше року криза в усьому світі лихоманила банківську та фінансову сфери і, зрештою, негативно вплинула на економіку.

Криза

Звичайно, криза такого масштабу не могла не зачепити Україну, яка вже вважається однією з найбільш постраждалих від неї європейських країн, оскільки має досить значний рівень інтегрованості в загальносвітову економіку. І сьогодні наша реальність — висока інфляція, величезні та майже непрогнозовані коливання валютного курсу, постійна загроза безробіття, майже крах того, що раніше вважалося гордістю економіки. Водночас усі переконані: економічна криза, що вже почала дошкуляти українцям, досягне свого піку саме цього року.

Якщо 2008-й окремі експерти називають роком втрачених можливостей (до липня 2008-го розвиток економіки характеризувався позитивними тенденціями), то 2009-й має всі шанси стати роком економії (у всіх можливих її проявах — вимушеної, жорсткої, тотальної тощо) і пройде під знаком боротьби зі світовою фінансовою кризою. Економічна криза в цьому разі виступає невблаганним регулятором державних видатків, особливо в державі, економіка якої орієнтована на експорт.

Минулий рік було завершено прийняттям Верховною Радою та урядом низки нормативних актів, впровадження яких покликане мінімізувати негативні соціальні та економічні наслідки світової кризи і свідчить про активний пошук на державному рівні інструментів для її подолання, які були б зорієнтовані й на короткий, й на середньострокову перспективу, виходячи із стратегічних пріоритетів держави.

Але криза має досить конкретний регіональний вимір. Падіння промислового виробництва, проблеми у будівельній галузі одразу позначаються на діяльності підприємств та організацій, що обслуговують реальну економіку, відтак реальною стає проблема безробіття і невиплати заробітних плат, зменшуються надходження до бюджетів, виникає неспроможність оплати комунальних платежів та оренди майна і землі тощо. Як засвідчує статистика, перші почали страждати регіони, які мають значний економічний потенціал.

Тому наявні реалії потребують прийняття додаткових запобіжних заходів не тільки від держави, а й від місцевої влади на шляху ефективного та економного витрачання фінансових ресурсів, збереження виробничого потенціалу, поглиблення взаємодії з середнім та малим бізнесом, сприяння збереженню і створенню робочих місць та пошуку шляхів до наповнення місцевих бюджетів. Важливим елементом успішності таких заходів на місцях має стати тісна та узгоджена співпраця органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, комісій з питань забезпечення надходжень до бюджетів, бізнесу і науки.

> Мінімізувати негативні соціальні та економічні наслідки світової кризи.

З початком року одним із перших на порядок денний місцевої влади у всіх без винятку регіонах поставлено питання затвердження місцевих бюджетів на 2009 рік.

Прийняття Закону України «Про Державний бюджет України на 2009 рік» стало відправною точкою для формування та затвердження місцевих бюджетів, визначивши основні параметри взаємовідносин між державним та місцевими бюджетами.

Зокрема, передбачено:

обсяг чистого трансферту вирівнювання з державного до місцевих бюджетів (різниця між обсягом дотації вирівнювання та коштів, що передаються до державного бюджету) становить 24,6 млрд. гривень і зростає на 3,2 млрд. гривень (на 15,1 відсотка) порівняно з відповідним показником на 2008 рік;

додаткову дотацію на вирівнювання фінансової забезпеченості місцевих бюджетів — 667,1 млн. гривень (що становить 2 відсотки від обсягу дотації вирівнювання);

субвенції на соціальний захист населення — 23,9 млрд. гривень і збільшено проти 2008 року на 4,5 млрд. гривень (на 23,1 відсотка), за однією з яких 3,6 млрд. гривень передбачено і в спеціальному фонді;

вісім видів інших дотацій та субвенцій у складі загального фонду обсягом 0,7 млрд. гривень і чотири — спеціального (2,2 млрд. гривень).

До того ж прогнозні показники місцевих бюджетів, що враховані під час розрахунку наведених параметрів, склались так:

прогнозний обсяг доходів місцевих бюджетів визначено в сумі 77,6 млрд. гривень із зростанням на 11,2 млрд. гривень (на 16,9 відсотка) порівняно з бюджетом на 2008 рік (з урахуванням внесених протягом року змін), у тому числі за загальним фондом — 60,9 млрд. гривень із зростанням на 6,4 млрд. гривень (на 11,9 відсотка);

прогнозний обсяг місцевих бюджетів за видатками визначено в сумі 129,7 млрд. гривень, що більше на 7,2 млрд. гривень (на 5,9 відсотка), ніж зазначено в бюджеті на 2008 рік з урахуванням внесених змін, у тому числі за загальним фондом — 107,2 млрд. гривень із зростанням на 3,8 млрд. гривень (на 3,7 відсотка).

Ризики

За цими, на перший погляд, благополучними цифрами зростання проглядаються певні ризики для виконання місцевих бюджетів у 2009 році. Насамперед, прогнозовані доходи місцевих бюджетів видаються надто оптимістичними, оскільки на їх надходження, безумовно, впливатимуть негативні тенденції розвитку реальної економіки країни та фінансово-економічна ситуація в регіонах, особливо у промислових.

Залишаються незабезпеченими достатніми фінансовими ресурсами найнеобхідніші потреби місцевих бюджетів у видатках на делеговані державні повноваження (утримання установ соціально-культурної сфери та управління) — за розрахунками Асоціації міст України і громад, це становить майже 7 млрд. гривень (без обрахованих сповна видатків на комунальні послуги, що залежать від цін на енергоносії). Така ситуація вкотре спонукатиме місцеву владу до відволікання коштів від виконання самоврядних функцій.

Хоча доречно нагадати, що у процесі доопрацювання та прийняття закону про державний бюджет на 2009 рік за ініціативою Комітету Верховної Ради України з питань бюджету вдалося збільшити видатки місцевих бюджетів на 2 млрд. гривень, а отже, збільшити дотацію вирівнювання та зменшити обсяг коштів, що передається до держбюджету з бюджетів-донорів.

Знову постають питання необхідності посилення самостійності місцевих бюджетів та стимулювання їх до нарощування доходної бази, забезпечення ресурсами видатків на соціально-економічний розвиток та енергозбереження, а також на виконання державної програми з реформування житлово-комунального господарства.

Зважаючи на можливі ризики з виконання місцевих бюджетів у 2009 році, законом про державний бюджет на 2009 передбачено обов'язкове покриття Державним казначейством України тимчасових касових розривів місцевих бюджетів за рахунок короткотермінових безвідсоткових позичок, а також надання місцевим органам виконавчої влади та органам місцевого самоврядування безвідсоткових позичок на суму невиконання розрахункових обсягів доходів місцевих бюджетів, що враховуються під час визначення трансфертів, на термін до 12 календарних місяців за рахунок коштів єдиного казначейського рахунка.

> Залишаються незабезпеченими достатніми фінансовими ресурсами найнеобхідніші потреби місцевих бюджетів у видатках на делеговані державні повноваження.

Стабілізаційний фонд

Водночас у складі бюджету заплановано створення стабілізаційного фонду, кошти якого відповідно до напрямів, визначених у статті 76, планується спрямувати, між іншим, на реалізацію інвестиційних проектів соціально-економічного розвитку — 1,5 млрд. гривень, реалізацію інвестиційних та інноваційних проектів з енергозбереження в ЖКГ — 500 млн. гривень, придбання шкільних автобусів для перевезення учнів загальноосвітніх шкіл, що проживають у сільській місцевості, — 150 млн. гривень.

І все-таки, з огляду на виклики, продиктовані фінансово-економічною кризою, в період формування, затвердження та наступного виконання місцевих бюджетів місцевій владі необхідно глибоко усвідомити свою відповідальність за виконання бюджетів і піти на прийняття (можливо, непопулярних) рішень та зобов'язати керівників кожної бюджетної установи запровадити суворий контроль за економним та раціональним використанням бюджетних коштів, починаючи з оплати праці, енергоносіїв та придбання інших необхідних товарів і послуг, та не допускати виникнення кредиторської заборгованості.

Тим паче що категоричною вимогою закону про державний бюджет на 2009 рік до всіх розпорядників бюджетних коштів є необхідність «забезпечити укладання угод по кожному виду енергоносіїв у межах встановлених відповідним головним розпорядником бюджетних коштів обгрунтованих лімітів споживання з урахуванням зменшення обсягів споживання енергоносіїв щонайменш як на 20 відсотків. Розпорядникам бюджетних коштів при виконанні бюджету забезпечити в повному обсязі проведення розрахунків за електричну енергію, теплову енергію, водопостачання, водовідведення, природний газ та послуги зв'язку, які споживаються бюджетними установами, не допускаючи будь-якої простроченої заборгованості з оплати вищезазначених товарів та послуг. У разі наявності у розпорядників бюджетних коштів простроченої кредиторської заборгованості з оплати комунальних послуг та енергоносіїв Державне казначейство України здійснює платежі загального фонду за видатками (крім передбачених статтею 27 цього Закону) лише після погашення такої заборгованості».

> Забезпечити проведення економічно обгрунтованої тарифної політики у сфері надання житлово-комунальних послуг, запроваджувати програми з енергозбереження і для суб'єктів господарювання, і для населення.

Тому, забезпечуючи виконання вимог закону про державний бюджет на 2009 рік, насамперед належить запровадити систему контролю та моніторингу ефективності й результативності бюджетних видатків, жорсткий режим економії бюджетних витрат, передусім на утримання органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, припинивши збільшення чисельності працівників, придбання автотранспорту, мобільних телефонів, меблів тощо.

Серед пріоритетних завдань наступного року має стати також робота з оптимізації мережі бюджетних установ, впровадження енергозберігаючих технологій, недопущення виникнення нової та скорочення наявної податкової заборгованості, встановлення мораторію на використання коштів місцевих бюджетів для започаткування робіт з капітального ремонту та реконструкції об'єктів соціально-культурної сфери, окрім аварійних, тощо.

> Зменшення обсягів споживання енергоносіїв щонайменш як на 20 відсотків.

Резерви

Одним із важливих резервів подолання кризових явищ є дбайливе використання паливно-енергетичних ресурсів споживачами бюджетної сфери. У минулих роках, за інформацією місцевих органів влади, розпочалась робота із запровадження відповідних заходів (модернізація та реконструкція котельного господарства, впровадження прогресивних архітектурно-конструкторських рішень, поліпшення теплозахисних властивостей будівель, реконструкція систем освітлення установ та організацій з використанням енергоекономних ламп, модернізація, реконструкція теплових та водопровідних мереж, впровадження лічильників обліку енергоресурсів), що, звичайно, повинно дати певні результати.

Водночас належить негайно впроваджувати заходи зі стабілізації фінансово-економічного стану підприємств житлово-комунального господарства та посилення відповідальності за якість надання ними послуг. Передусім забезпечити проведення економічно обгрунтованої тарифної політики у сфері надання житлово-комунальних послуг, запроваджувати програми з енергозбереження і для суб'єктів господарювання, і для населення.

Особливого значення набуває забезпечення ефективного управління комунальним майном і нерухомістю, вирішення земельних питань — відповідно до ринкових умов.

Актуальною є робота, спрямована на активізацію малого бізнесу шляхом пошуку нових та реальних форм розвитку підприємництва. Потрібно усунути адміністративно-економічні та організаційні бар'єри, які обмежують можливість утворення малих підприємств, їх діяльність та розвиток; сприяти створенню та діяльності мережі інформаційно-аналітичних центрів малого підприємництва.

Одним із заходів є проведення роботи з керівниками підприємств усіх форм власності щодо легалізації праці на цих підприємствах та належної оплати її, створення в кожному місті та районі системи обліку суб'єктів підприємницької діяльності, які мають найманих працівників.

А ще доцільно розробити короткострокові регіональні програми інноваційно-інвестиційної діяльності, встановивши найважливіші для території напрями інвестування; розробити систему місцевих пільг для інвесторів, які будуть здійснювати пріоритетні проекти.

Загалом оцінюючи реалії сьогодення, можна зауважити: у році, що настав, українським політикам, уряду та місцевій владі належить навчитися жити за можливостями й будувати свою діяльність з переконанням, що перемагає той, хто не впадає у відчай, не сіє паніку, а продукує нові ідеї й невпинно рухається вперед.

Микола ДЕРКАЧ,
голова Комітету Верховної Ради України з питань бюджету, член депутатської фракції «Блок Литвина».

Особливого значення набуває забезпечення ефективного управління комунальним майном

Хай буде газ!

Підсумки конфлікту

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Отже, «Газпром» і «Нафтогаз» уклали контракт на постачання російського газу в Україну на 2009—2019 роки.

«Виділю головне: у торгівлі природним газом Росія та Україна переходять на ринкову європейську формулу вирахування ціни вже з 1 січня 2009 року. Крім того, зі схем розрахунків за поставлений газ повністю виключаються різного роду посередницькі структури», — заявив Володимир Путін за підсумками підписання контрактів. Більше того, він сказав, що міжнародні спостерігачі за діями України і Росії вже не потрібні, і пообіцяв підтримку Україні, що опинилася у складних економічних умовах.

Україна купила в Росії 11 млрд. куб. м «технічного» газу за ціною 167 дол. за тисячу кубів. Середньорічна ціна для українських споживачів — 228, 8.

У свою чергу, Юлія Тимошенко зазначила, що ці домовленості дадуть змогу у майбутньому уникнути проблем у газовій сфері між двома країнами, і сказала, що вважає незмінну відносно минулого року ставку на транзит російського газу рентабельною для України. Пізніше прем'єр також повідомила, що Україна купила в Росії 11 млрд. куб. м «технічного» газу за ціною 167 дол. за тисячу кубів.

А середньорічну ціну газу для України Тимошенко оголосила вчора на спільній прес-конференції з Єврокомісаром з питань енергетики Андрісом Пібалгсом. Вона становить 228, 8 доларів. А в першому кварталі купівля дорогого газу буде мінімізована. «Для цього у нас є газ у сховищах», — посміхнулася прем'єр.

На знімку: глави «Нафтогазу» і «Газпрому» Олег Дубина і Олексій Міллер у присутності прем'єрів двох країн підписали угоду про постачання і транзит російського газу на 10 років.

Фото Олександра ПРОКОПЕНКА (Укрінформ).

Формула любові

Українська сторона не раз заявляла про готовність поступового переходу на європейські формули ціноутворення на обидва параметри: ціни на газ на кордоні Україна — РФ і ставки на транзит газу через територію України. Поступово не вийшло. На обидва параметри теж не вийшло.

В Європі застосовується єдина методологія розрахунків ціни на газ, але для кожної країни застосовуються окремі конкретні формули розрахунків, що містять погоджені у двосторонньому форматі з російською стороною. Ті формули, які фігурують у контрактах, зазвичай мають вид: $P_n = P_0 \times K(G, G_0, M, M_0)$ або $P_n = P_0 + K(G, G_0, M, M_0)$, де P_n — контрактна ціна на n-й квартал, P_0 — базова ціна на 1 січня поточного року, K — поправочний параметр, що залежить від параметрів цін на G — газойль 0,2% і M — мазут із вмістом сірки 1%.

Базова ціна визначається за формулою виду $P_0 = A \times G_0 + B \times M_0 + C$, де A, B, C — коефіцієнти, про які домовляються сторони, що укладають контракт, G_0 і M_0 — базові параметри цін на газойль і мазут, які визначаються на 1 січня поточного року.

Поправочний параметр визначається за формулою виду $K = D \times G / G_0 + E \times M / M_0$ де D, E — коефіцієнти, про які домовляються сторони, що укладають контракт.

Отже, для того, щоб розрахувати ціну газу, потрібно знати значення дев'яти величин: A, B, C, D, E, G, M, G0, M0. Розрахунки, що проводяться без знання цих величин, рівноцінні ворожінню на кавовій гущі. Для того, щоб дізнатися перші п'ять величин, потрібно заглянути в підписаний контракт.

Загальноприйнятою практикою у міжнародних контрактах на постачання природного газу є також використання даних, що публікуються у щоденному виданні Platt's Oilgram Price Report. Там наводяться таблиці, за якими розраховуються ціни на нафтопродукти.

Коротше кажучи, формула газових розрахунків з Росією, яку Київ і Москва переглядатимуть кожні три місяці, річ захоплююча. Приміром, у 2002 році газпромівські чиновники під час підписання додатку до контракту з турецькою компанією «Боташ» припустилися помилки і неправильно записали в тексті контракту формулу ціни на газ. Російському газовому монополістові це обійшлося у копієчку...

Економічний анфас

«Справді, на перший квартал ціна на газ буде набагато вищою, ніж торік, оскільки відповідно до ринкової практики на сьогодні працюють європейські ціни на газ, що були сформовані ще під час високих цін на нафту. Коректування у бік зменшення ціни відбудеться трохи пізніше протягом другого, третього і четвертого кварталів, коли ціна на газ для України буде кардинально нижчою, ніж 250 доларів. Таким чином, і середньорічна ціна не перевищить 250 доларів», — пояснює слова прем'єра директор енергетичних програм Центру Разумкова Володимир Соприкин, наголошуючи, що нова ціна на газ не буде відчутним ударом для української економіки.

Чи зможе «м'який удар», помножений на фінансово-економічну кризу, пережити Україна? «Безумовно, зростання цін на газ додасть до інфляції відсоток, а то й більше, що ще сильніше ускладнить життя в Україні для бізнесу і для населення, однак усе-таки суспільство має мобілізуватися», — відповідає експерт, прогнозуючи, що дефолту держави і НАК «Нафтогаз» цього року не буде.

Політичний профіль

Тільки ледачий не відзначив ті люб'язності, якими обмінялися після підписання контрактів прем'єри України і Росії, що породило дискусію про те, які ж подальші політичні перспективи розвитку наших відносин.

Газова суперечка з Росією об'єднала прозахідних українських лідерів, вважає Адріан Каратницький, старший науковий співробітник Атлантичної ради США. «Президент Віктор Ющенко і Прем'єр-міністр Юлія Тимошенко зайняли спільну позицію і зробили заяви перед лицем скорочення російських енергетичних поставок в Україну й до Європи. Схоже, вони уклали тимчасове політичне перемир'я і на час газової кризи припинили свої сперечання», — гадає автор.

«Стовідсотковий переможець газової війни — це Прем'єр-міністр України Юлія Тимошенко. Це геніальний політик, що нацькував свого колишнього найлютішого ворога — Кремль — на свого колишнього союзника по «помаранчевій» коаліції. Виборча кампанія Барака Обами коштувала 100 млн. дол. «Газпром» уже втратив на виборчій кампанії Тимошенко понад 1 млрд. дол. неодержаного прибутку, і при цьому Тимошенко нічого «Газпрому» не винна. Якщо у війні між Путіним і Саакашвілі переміг Кокойти, то у війні між Путіним і Ющенком головним переможцем поки що виходить Тимошенко», — заявила в інтерв'ю власному кореспонденту «Голосу України» у Москві російський економіст Юлія Латиніна.

Тільки ледачий не відзначив ті люб'язності, якими обмінялися після підписання контрактів прем'єри України і Росії, що породило дискусію про те, які ж подальші політичні перспективи розвитку наших відносин.

Що чекає на промисловість?

Думки фахівців з приводу того, чи підйомна нова ціна на газ для промисловості, відрізняються.

Ціна на природний газ для промислових підприємств України в 2009 році зросте не менш як на 30%, заявив уповноважений Президента з питань енергетичної безпеки Богдан Соколовський. За його словами, найболючіше зростання ціни на газ позначиться на діяльності хімічних і металургійних підприємств.

«Уряду необхідно правильно перерозподілити нове цінове навантаження на споживачів природного газу, — заявив в інтерв'ю «Голосу України» Володимир Соприкін. — Більш того, для окремих підприємств зробити якісь пільги. Це стосується хімічних підприємств і металургійних, оскільки вони тепер працюватимуть просто на межі рентабельності. Також можливо уряд підніме ціну на газ для пільгових споживачів — це бюджетні організації, це підприємства теплокомуненерго, які постачають гарячу воду і забезпечують опалення».

Що чекає на населення?

Експерти прогнозують, що нова ціна не обмине й гаманець простого українця. Ваша квартира чи будинок опалюється за допомогою газу? Негайно задумайтеся про альтернативи! Найближчими днями в квартири і будинки прийдуть нові квитанції. Цифри в них не стануть подарунком. З 1 грудня Національна комісія з регулювання електроенергетики дозволила підняти ціни за газ для населення на 35%. І це лише початок! Тому фахівці радять установити вдома лічильники газу. А також створити об'єднання власників багатоквартирного будинку. І, відмовившись від послуг ЖЕКу, почати утеплювати домівку — стіни, двері, вікна, поставити нові батареї (з регульованою подачею тепла і лічильником).

Власникам приватних будинків набагато легше. В Україні вже продають, встановлюють та обслуговують міні-енергостанції. Котеджі обігріваються тепловими насосами.

«На мою думку, ціну на газ для населення необхідно піднімати, однак при цьому направивши адресну допомогу найнезахищенішим верствам населення. Чи буде піднято цю ціну? Це питання до уряду», — каже директор енергетичних програм Центру Разумкова Володимир Соприкін. При цьому експерт нагадав, що протягом декількох минулих років ціна на газ для населення в Росії була вища, ніж в Україні.

Тим часом радник українського прем'єра Олександр Гудима заспокоює: мовляв, комунальні підприємства різниці не відчують — їх забезпечуватимуть українським газом, а також російським газом для Європи, який відшкодовуватимуть газом із українських сховищ.

Яна СТАДІЛЬНА.

ГРОШІ

Учора раки були по 9. Дуже смачні. Але не для всіх

Другий тиждень поспіль гривня поступово відвойовує втрачені позиції перед американським доларом. У другій половині минулого тижня котирування на міжбанківському ринку знизилися з 8,75 за долар до 8,2, а цього тижня фінансисти очікують уже подешевшання валюти до 7,5—7,8 гривні. Чи можна це вважати довгостроковою тенденцією?

Звісно, ні. Бо фінансове становище країни продовжує погіршуватися, незважаючи на одержаний від МВФ кредит у 16,5 мільярда доларів США. Інвестори дивляться на платоспроможність України з не меншим скепсисом, ніж росіяни, про що свідчить найбільша дохідність за державними та корпоративними облігаціями, номінованими у твердій валюті.

До того ж ситуативне, але доволі відчутне подорожчання з 5 по 13 січня американської валюти легко пояснити у світлі газової війни з росіянами: експортери притримували виторг, розуміючи, що він може знадобитися НАКу «Нафтогаз України», імпортери купували ВКВ для поточних потреб. Тому, власне, обсяги торгів на цей період знизилися удвічі — до 250 мільйонів доларів США. Знову ж таки, на мій погляд, для Нацбанку курс 8,95 усе-таки став прикрою несподіванкою, бо зрозуміло, що до приїзду місії МВФ ставилося завдання якомога ближче підтягнути ринковий курс до офіційного — на сьогодні 7,7 грн. за долар. Таке співвідношення, досягнуте мінімально можливим обсягом витрачених золотовалютних резервів, чи не найкраща запорука для одержання другого траншу кредиту МВФ. Якщо все-таки за орієнтир Нацбанк тримає 7,5 грн./долар, інакше кажучи середньовиважений прогнозний курс держбюджету, то він продовжить здійснювати інтервенції і досягне свого вже до кінця тижня.

Зміцнення ВКВ до 8,95/долар, як відомо, підняло курс на вулиці до 9 і більше гривень за долар США. Але Нацбанк швидко відіграв ситуацію на користь гривні, заборонивши змінювати курс упродовж однієї доби й ухваливши встановлювати його виключно керівникам фінустанов. Спокуса спекулювати зникла так швидко, як і виникла. Тож сьогодні обмінники вже продають «зелений» в середньому по 8 гривень. Що буде далі? Це стане зрозуміло, коли Нацбанк піде з міжбанківського валютного ринку, тобто припинить свої інтервенції. До чого, кажуть банкіри, вже є передумови: ажіотаж зник, люди вже здебільшого не купують, а продають «зелені». Це зрозуміло, не до жиру...

Сергій ВЛАД.

Чи зможе «м'який удар», помножений на фінансово-економічну кризу, пережити Україна?

Міністр закордонних справ Німеччини **Франк-Вальтер Штайнмаєр** представив план мирного врегулювання на Близькому Сході. Як першочерговий крок передбачається надання гуманітарної допомоги населенню у секторі Газа. З цією метою Берлін збільшить фінансову допомогу для постраждалого регіону з 12 до 13 млн. євро *(Укрінформ)*

У Рівненському перинатальному центрі встановлено новий інкубатор для виходжування недоношених новонароджених *(Укрінформ)*

До витоків державності

Напередодні 90-ї річниці проголошення Акта Злуки в Київському міському будинку вчителя відкрили музей української революції 1917—1921 років і показали архівні документи часів утворення УНР. Універсали Центральної Ради, постанови та відозви видатних державних діячів того часу поки що розмістили у невеликій кімнаті. Музейники інтригують: це тільки 40% від того, що вдалося знайти.

— Коли ми назбирали таку кількість експонатів, було б совісно і жаль десь їх ховати, тому ми вирішили зробити їх основою для музею української революції, — розповів «Голосові України» начальник відділу музейної та мистецької діяльності Інституту національної пам'яті Олександр Кучерук.

Сам він найцінніщим експонатом вважає матеріали керівника січових стрільців Євгена Коновальця: книги, документи й особисті речі полковника, серед яких ручка, паспорт і наручний годинник, який зупинився разом з останнім ударом серця свого господаря.

— Що тут досить символічно — що в кімнаті двоє дверей: одні вхідні, другі ж ведуть у кабінет Михайла Грушевського. Поки що він зачинений, та ми збираємося відновити інтер'єр, поставити стіл, геть усе як було за нього, — веде далі Олександр Кучерук.

Також у мріях музейника повернути ключа від колишнього будинку Центральної Ради (зараз це Будинок учителя), який нині зберігається у Філадельфії.

— Це музей першої державності України. Починаючи від княжих часів впродовж століть українці прямували до незалежності. Тут ми хочемо показати початок української державної величі, — розповів журналістам голова українського Інституту національної пам'яті Ігор Юхновський.

Згодом, переконаний він, з невеликої кімнати вийде повноцінний музей, а експонати заполонять весь Будинок учителя. Інститут національної пам'яті саме займається проблемами гетьманства й даремно забутими гетьманськими універсалами.

— Усі ці речі, що допомагали становленню нашої держави, буде систематизовано й показано в нашому музеї, — пообіцяв Ігор Юхновський.

Для відвідувачів музей відкриється після Дня соборності, який відзначатимуть 22 січня. Очікується, що в цей день Президент України Віктор Ющенко завітає до музею й переріже святкову стрічку.

Наталія ОВДІЄНКО.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

У НОМЕР

«Артек» чекає на допомогу

У держбюджеті-2009 України не передбачено фінансування Міжнародного дитячого центру, де готуються до звільнення більш як півтори тисячі працівників, повідомив гендиректор «Артеку» Борис Новожилов. Він стверджує: жодний з пунктів раніше прийнятих урядом і парламентом програм фінансування дитячого центру не був виконаний. Тому співробітники дитячого центру вже не отримують зарплату, однак продовжують працювати, бо сподіваються, що вищі урядовці про них таки згадають.

Вл. інф.

СПОРТ

Вісті звідусіль

Лижні перегони. Харків. Етап Кубка Європи. На дистанції 15 км серед чоловіків весь п'єдестал пошани був українським. 1. Роман Лейбюк — 46.25,5; 2. Василь Коваль — 48.17,2; 3. Геннадій Нікон — 48.30,6.

Футбол. Контрольні матчі. **«Металіст» (Харків) — «Мегаспорт» (Казахстан). 1:0. Гол:** Девич, 10. **«Металіст»:** Горяінов, Майдана, Обрадович, Папа Гуйє, Конюшенко, Аседедо, Бордіян, Березовчук, Олійник, Коельо, Девич. На заміну виходили: Бажан, Слюсар, Валяєв, Рикун, Едмар, Коваль, Селін.

«Шахтар» (Донецьк) — «Русенборг» (Норвегія, Тронгейм). 2:1. Голи: Левандовський, 13, Фернандіньо, 59 (п) — Странн, 33 (п). **«Шахтар»:** Худжамов (Вірт, 46), Федецький (Срна, 46), Чижов (Єзерський, 46), Чигринський (Іщенко, 46), Шевчук (Рац, 46), Дуляй (Гюбшман, 46), Левандовський (Ракицький, 46), Гай (Полянський, 46), Жадсон (Фернандіньо, 46), Кастільо (Гладкий, 46), Селезньов (Фомін, 46).

«Металург» (Запоріжжя) — «Гредіг» (Австрія). 6:1. М'ячі у переможців забили: Алозіе, 20, 26, Сілюк, 36, Кабанов, 57, Нагинайлов, 66, Луценко, 78. **«Металург» (стартовий склад):** Жук,Перишич, Невмивака, Тигорєв, Польовий, Пісоцький, Степаненко, Аржанов, Годін, Алозіе, Сілюк; (другий тайм): Безотосний, Нестеров, Вернидуб, Опанасенко, Воробей, Лобанов, Кривцов (Задоя, 67), Нагинайлов, Луценко, Кабанов, Кривий.

«Дніпро» (Дніпропетровськ) — «Шанхай» (Китай). 3:2. Голи: Калиниченко, 32, Ротань, 33, Назаренко, 73 (п) — суперники забивали на 61-й і 85-й хвилинах. **«Дніпро»:** Кернозенко (Боровик, 46), Пашаєв, Русол, Лисицький, Денисов (Бартулович, 60), Голек, Калиниченко, Назаренко, Ротань, Воробей (Канкава, 60), Гоменюк. **Вилучено** Лисицького, 80.

* * *

Керівництво федерацій футболу Іспанії та Португалії домовилося про подачу спільної заявки на проведення Чемпіонату світу 2018 року. Президенти Анхель Марія Вільяр і Жілберту Мадаіл підписали угоду після зустрічі в Лісабоні. За правилами, кожний із кандидатів на проведення чемпіонату світу повинен мати щонайменше 12 стадіонів з трибунами на 40 тисяч місць і одну арену, розраховану на 80 тисяч чоловік, для стартового і фінального матчів турніру.

Хокей. Відкритий чемпіонат Росії. Вища ліга. Дивізіон «Захід». «Сокіл» (Київ) — ВМФ (Санкт-Петербург). 2:1 (0:0, 0:0, 2:1).

На Дунаї виявлено нафтову пляму

Прибулі на місце екологічної пригоди інспектори з Ізмаїла зафіксували розлив нафти на 16-му кілометрі Дунаю на території української ділянки ріки. Розміри плями досягали двох кілометрів завдовжки і кількох сотень метрів завширшки. Найімовірніше, в інциденті винні екіпаж судна «Василь Чапаєв» (прапор Республіки Молдова) і голландське судно «Карбоніс». Молдовське судно перевантажувало нафту на голландський танкер. Під час перевантаження і стався розлив нафти. Нині розпочато розслідування екологічної пригоди.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

90 років тому в Хусті прийняли історичне рішення, яке з'єднало нас

Сьогодні відзначають день злуки Закарпаття з Україною. 21 січня 1919 року в Хусті відбувся всенародний з'їзд. На нього прибуло 420 делегатів зі 175 сіл і містечок Угорської Русі — по квоті один чоловік від кожної тисячі. Професор Ужгородського національного університету Сергій Федака розповідає, що разом з гостями на з'їзді було 1200 осіб. Тож із тогочасних закарпатських форумів він став найбільш представницьким.

Головою з'їзду було обрано рахівського адвоката Михайла Бращайка, секретарями — Василя Йосипчука та дяка Михайла Тиводара. Михайло Бращайко одразу поставив питання, куди має входити край — до Угорщини, Чехословаччини чи України. Делегат із Нанкова Іван Волощук відповів, звертаючись до присутнього представника угорського уряду: «Ми жили спільно з вашим народом протягом кількасот літ. Часом були добрі дні, часом погані. Ми дякуємо вам за опіку. Ви мусите, однак, зрозуміти: Мати кличе нас тепер, і ми, діти, бажаємо йти до Матері».

Тож з'їзд прийняв резолюцію з семи пунктів. Першим ухвалено з'єднати всім комітатів з соборною Україною. Незважаючи на те, що в тодішній складній міжнародній ситуації реалізувати рішення з'їзду не вдалося, воно все-таки мало принципове історичне значення. Коли наступного дня, 22 січня, в Києві проголосили Злуку українських земель, це вже стосувалось і Закарпаття: «Віднині зливаються в одно віками відділені одна від одної частини України — Галичина, Буковина, Закарпаття і Наддніпрянська Україна».

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Ужгород.

Звинувачуваним у вибуху газу в дніпропетровській багатоповерхівці оголосили амністію

Вчора Жовтневий районний суд Дніпропетровська задовольнив клопотання про амністію трьох колишніх посадовців ВАТ «Дніпрогаз», яких звинувачували у службовій недбалості, котра спричинила вибух газу у житловому будинку на вул. Мандриківській у жовтні 2007 року.

Колишньому гендиректору ВАТ «Дніпрогаз» Ігорю Іванкову, його першому заступнику Максиму Сорокіну і головному інженеру Сергію Бачуріну висували звинувачення згідно з ч.2 ст.367 КК України («службова недбалість, що призвела до важких наслідків», передбачає покарання до 5 років позбавлення волі), яка вважається неважкою і підпадає під дію нового Закону України «Про амністію», прийнятого депутатами Верховної Ради у грудні 2008 року. До того ж обвинувачувані мають неповнолітніх дітей.

Усіх трьох звільнили в залі суду (з 14 листопада вони були звільнені під заставу). Рішенням суду знято також арешт з їхнього особистого майна, а також з майна і цінних паперів ВАТ «Дніпрогаз».

Понад 140 потерпілих, які не згодні з таким рішенням і мають намір подавати апеляцію, підписали також звернення у цьому зв'язку до Голови Верховної Ради, Президента України, Прем'єр-міністра, Генерального прокурора, Голови Верховного Суду і Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Нагадаємо: 13 жовтня 2007 року потужний вибух газу в дніпропетровській багатоповерхівці забрав життя 23 людей і залишив без даху над головою 160 сімей.

Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.

У школи-інтернату надійні шефи

Фото ЦЗГ УМВС України в області.

Традиційний день іменинника провели в Радомишльській школі-інтернаті гості з Міністерства внутрішніх справ України на чолі з заступником начальника Департаменту кадрового забезпечення — начальником інспекції з особового складу Михайлом Диваком та з УМВС України в Житомирській області. Маленький шкільний «генерал» Вадим Потієнко **(на знімку)** доповів про те, що всі вихованці здорові, перебувають у гарному настрої та готові до святкування. Малеча показала гостям театралізовану виставу, а шефи-правоохоронці дали дітям святковий концерт, який підготували студенти і працівники Київського національного університету внутрішніх справ України. Звичайно ж, гості приїхали з подарунками — привезли два велосипеди та цілу купу солодощів, а січневим іменинникам — ще й торт зі свічками.

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

В кімнаті двоє дверей: одні вхідні, другі ж ведуть у кабінет Михайла Грушевського

НОВИНИ

Споживачі переплатили за електроенергію понад 100 мільйонів гривень

А точніше — 106,6 мільйона. Тобто за минулий рік оплата за споживання електричної енергії у Дніпропетровській області сягає 101 відсотка.

За оперативними даними, переплата є майже в усіх галузях: на залізничному транспорті, в агроформуваннях, у житлово-комунальних господарствах. Майже 32 мільйони гривень переплатило й населення. Такого результату досягли за рахунок використання коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам, прокоментували ситуацію в управлінні паливно-енергетичного комплексу облдержадміністрації.

Вл. інф.

Античні монети передали «Мистецькому арсеналу»

Служба безпеки України передала музейному комплексу «Мистецький арсенал» 678 античних монет римського періоду, які зловмисники намагалися незаконно вивезти за межі України.

Стародавні монети, які, за висновками експертів, відносяться до I тисячоліття до н. е. і є унікальними пам'ятками історії, були вилучені співробітниками СБУ спільно з митниками та прикордонниками у квітні 2008 року за спроби незаконного вивезення антикваріату через аеропорт Одеси до Норвегії, **повідомляє прес-центр СБУ**.

На знімку: старший слідчий СБУ Владислав Васильченко під час передачі монет музею.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Чиновникам... затулили вуха

«З метою економії коштів просимо відключити всі радіоточки, які є в будинку на Соборній, 70», — з таким проханням один із заступників голови Вінницької облдержадміністрації звернувся до керівництва місцевої філії ВАТ «Укртелеком». Майже в кожному кабінеті 4-поверхового будинку облдержадміністрації встановлені радіоточки. «Тепер Президента будемо слухати вдома, — усміхаючись, зазначив один з чиновників. — Так само, як і новини про те, що відбувається в державі чи світі».

У цьому ж листі йдеться про відключення майже сорока телефонних номерів. Із них 12 загального користування і 26 так званих «вертушок» з коротким номером додзвону. Такі телефони встановлено для оперативного зв'язку голови облдержадміністрації і його заступників з начальниками обласних управлінь. Платити за «вертушки» доводиться за дорожчим тарифом порівняно з іншими номерами телефонів.

Помічник директора Вінницької філії ВАТ «Укртелеком» Володимир Лосенко підтвердив факт отримання такого листа. «Лист надійшов до нас 19 січня. Ми керуємося правилом: клієнт завжди має рацію. Тому фахівці виконають прохання керівництва облдержадміністрації. Буде відключено і телефони, і радіоточки. Плата за радіоточку, як для юридичних, так і для фізичних осіб, становить нині шість гривень на місяць. А ось їх включення (колись криза все одно минеться) коштуватиме дорожче. Наприклад, за включення телефону доведеться платити стільки само, як і за його встановлення. Такі у нас тарифи. Для юридичних осіб сума становить нині 200 гривень».

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

Митниця не дозволяє перевозити штани на капоті

Цікавий спосіб переправи контрабандного товару через україно-російський кордон придумав 24-літній мешканець Краснодона. Зрадівши можливостям, що їх дає зимова погода, він вирішив використати капот від автомобіля як сани. Навантаживши на ці «гринджоли» 800 комплектів спортивних штанів китайського виробництва, молодий чоловік рушив незаконно через кордон. Але його затримав наряд відділу прикордонної служби «Краснодон». Після оформлення відповідних документів товар, попередньо оцінений сумою 40 тисяч гривень, передано на митницю.

Алла АНТІПОВА.

Луганська область.

Смерть, якої могло не бути

Не минуло і двох діб, як правоохоронці затримали громадянина В., якого підозрюють у вбивстві триразового чемпіона світу з метання молота — Юрія Заболотного. 51-річного підприємця, а колись відомого на весь колишній Радянський Союз спортсмена, майстра спорту, чемпіона світу з пауерліфтингу було вбито у власному помешканні, в місті Яворові Львівської області, ударом ножа в серце. Лікарі, котрі прибули дуже швидко, нічого вдіяти вже не могли. Заболотний став жертвою рецидивіста на прізвисько Штургалет, який вимагав у нього гроші на наркотики.

На Львівщині пам'ятають, як рік тому, в грудні областю рознеслася звістка, що наркоман, який 20 років провів у в'язниці, напав, погрожуючи двома ножами, на Залузьку школу. В листопаді Штургалет вчинив напад на Яворівську районну лікарню, вимагаючи від медперсоналу психотропні засоби. Кримінальна справа, звичайно, була порушена, велося слідство, однак рецидивіста, який був інвалідом II групи, тоді не затримали. З нього взяли лише підписку про невиїзд... Сьогодні, після арешту бандита, полегшено зітхнув не лише персонал яворівської лікарні (бо Штургалет неодноразово тероризував медиків, вимагаючи наркотиків), а й таксисти. Останніх він змушував возити себе без грошей, погрожуючи величезним ножем, який завжди носив із собою.

Юрій Заболотний залишив стареньку маму та доньку-студентку. Батько Юрія — Михайло Заболотний, ветеран Другої світової війни, був відомим українським лікарем-гінекологом, меморіальна дошка йому встановлена в Яворівській центральній районній лікарні.

Ірина ЄГОРОВА.

Львівська область.

Аварія на продуктопроводі. Солярка забруднила довкілля

Поблизу села Кострина Великоберезнянського району стався прорив магістрального продуктопроводу ДП «ПрикарпатЗахідтранс». Ним дизпальне транспортується з Росії до Угорщини. Причиною витоку, вважають фахівці, є розгерметизація продуктопроводу через зсув ґрунту. За попередніми даними, в навколишнє природне середовище потрапило 400 тонн солярки. Нафтопродуктами забруднено 3480 квадратних метрів землі, більш як 200 дворів костринців, у тому числі й городи, окремі будинки, погреби та сільські криниці. Власникам кількох будинків запропоновано тимчасово переселитися до готелю. Воду постраждалим підвозять.

Аби нафтопродукти не потрапили до річки Уж, рятувальні підрозділи МНС України облаштували котловани-вловлювачі дизпалива. Джерело забруднення вдалося локалізувати й запобігти забрудненню річки. За результатами лабораторних досліджень, у пробах води концентрація нафтопродуктів не перевищує гранично допустиму. На час виходу газети у світ пошкоджену ділянку продуктопроводу замінено. Нині триває рекультивація забрудненої території та компенсація матеріальних збитків потерпілим.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Закарпатська область.

Подвійне вбивство на Пречистенці

19 січня серед білого дня в самому центрі Москви пострілом у голову було вбито адвоката сім'ї чеченки Ельзи Кунгаєвої Станіслава Маркелова. Тяжко поранена позаштатна кореспондентка «Новой газеты» Анастасія Бабурова, яка разом із Станіславом поверталася з брифінгу, померла в лікарні, так і не вийшовши з коми.

Російські правозахисники шоковані загибеллю свого колеги. Голова Московської Хельсинської групи Людмила Алексєєва не приховує потрясіння: «Це ще зовсім молода людина. Виняткою безкорисна і з громадянською позицією. Як адвокат він брався за справи, що не приносять доходів, але котрими цікавляться справжні правозахисники... Загибель таких людей, як Маркелов, — ганьба для нашої країни». З цим погоджується і чеченський омбудсмен Нурді Нухажиєв: «Поза сумнівом, це зухвале і нахабне вбивство пов'язане з адвокатською діяльністю Маркелова із захисту сім'ї Кунгаєвих зокрема, і з його ставленням до злочинів військових у Чеченській республіці загалом...».

Щоб збагнути справедливість цих слів, мабуть, треба трохи повернутися до історії питання. В липні 2003 року полковника російської армії Юрія Буданова визнали винним у викраденні та вбивстві юної чеченки Ельзи Кунгаєвої: тоді, попри намагання солідногопогонних «батьків-командирів», не вдалося приховати це звірство. Полковника розжалували, відібравши заодно і здобутий у геройчному знищенні чеченців орден Мужності, і засудили до десяти років позбавлення волі.

Однак наприкінці минулого року суд Димитровграда задовольнив прохання колишнього полковника про умовно-дострокове звільнення, і 15 січня, за кілька днів до вбивства адвоката і журналістки, Буданов вийшов на волю. Він навіть встиг дати інтерв'ю «Комсомольской правде», в якому довів, що не тільки його груди «зачищені» від ордену Мужності, а те, що під ними, «цілинне» і від однойменної риси, і від совісті.

Станіслав Маркелов мав 19 січня в другій половині дня подати скаргу на відмову Димитровградського суду розглянути його касацію на умовно-дострокове звільнення. Не встиг... «Я жодної секунди не сумніваюся в тому, що до вбивства причетні люди Юрія Буданова, — стверджує батько Ельзи Віса Кунгаєв. — Це попередження й іншим — адвокатам, правозахисникам, журналістам, щоб не зв'язувалися зі справою Буданова...».

Відомо, що Станіславу Маркелову погрожували вбивством, якщо не припинить цікавитися «мужністю» федералів у Чечні, з особливою затятістю ці погрози сипалися в останні дні. Власне, він сам розповідав про це на брифінгу, з якого так і не дійшов до Верховного Суду РФ, та в інтерв'ю за кілька годин до вбивства Анастасії Бабуровій («флешку» із записом розмови вдалося дістати; редактор «НГ» Д. Муратов пообіцяв обов'язково надрукувати останнє інтерв'ю адвоката). Слідство розглядає всі версії вбивства, в тому числі й пов'язану з професіональною діяльністю жертв. Розслідування порушеної кримінальної справи про «вбивство двох або більше осіб» узяв під особистий контроль Генпрокурор РФ В. Чайка.

...Висновки про ефективність «особистих контролів» поки що робити не будемо, хоча й маємо негативний прецедент із ще «вищим патронатом» над справами Політковської та Гонгадзе. Вражає інше: тільки викінчені циніки під «камуфляжем» миротворення можуть обурюватися «злочинами грузин і українців у Цхінвалі», коли мають на совісті тисячі Ельз Кунгаєвих. Скільки орденів Мужності вручено за масове вбивство лише в одному селі Самашки у квітні 1995 року!

Людмила КОХАНЕЦЬ.

СВІТ КОРОТКО

СЕКТОР ГАЗА—УКРАЇНА

Евакуація по-нашому. Тобто після війни

Учора в аеропорт «Бориспіль» з Каїра прилетіли евакуйовані з сектору Газа 25 українців: 7 жінок і 18 дітей, **повідомляє прес-служба Міністерства закордонних справ України**. З 264 українців, які раніше хотіли покинути сектор Газа, лише у 50 залишилося таке бажання, повідомив 19 січня прес-секретар Міністерства закордонних справ України Василь Кирилич. Нагадаємо, з 17 січня між Ізраїлем і сектором Газа оголошено перемир'я.

США

Найдорожчий президент

Учора у Вашингтоні відбулася церемонія інавгурації Барака Обами, інавгураційний парад і 20 інавгураційних балів. Всі ці заходи тривали більш як 12 годин. Вартість урочистостей виявилася найвищою в історії США — витрати на їх проведення перевищили 160 мільйонів доларів, **повідомила аналітична служба телекомпанії « Сі-ен-ен»**. В 2004 році друга інавгурація Джорджа Буша обійшлася в 57 мільйонів доларів.

АЗЕРБАЙДЖАН

Ушанували пам'ять борців за свободу

В Азербайджані вчора відзначили 19-ту річницю подій 20 січня 1990 року, коли до Баку на підставі постанови Президії Верховної Ради СРСР, підписаної Михайлом Горбачовим, були уведені підрозділи Радянської армії. У результаті загинули 170 чоловік, ще 744 були поранені. Вінок до монумента жертв 20 січня на Алеї шехідів (полеглих), де поховані жертви подій, поклав президент Азербайджану Ільхам Алієв. В 12.00 за місцевим часом на всій території країни була оголошена хвилина мовчання.

ЄВРОСОЮЗ

Песимістичний прогноз для євро

Єврокомісія очікує цього року сильної рецесії в зоні євро. Про цей невтішний прогноз було оголошено вчора в Брюсселі. ВВП 16 країн зони євро скоротиться на 1,9%. «Ризики, про які ми попереджали в листопаді, значною мірою матеріалізувалися, — **заявила єврокомісар з економіки Хоакін Альмунія**. — І це матиме негативні наслідки. Зростуть бюджетні дефіцити, збільшиться безробіття. Відповідно до наших прогнозів поступовий невеликий підйом може початися із другої половини року». Єврокомісія вважає, що безробіття в зоні євро цього року перевищить 9% (зараз — 7,8%).

ЕКВАДОР

Імпорт розкоші тимчасово відмінили

Президент Еквадору Рафаель Корреа оголосив про різке скорочення імпорту предметів розкоші з метою економії валютних коштів. «Такого заходу вжито у зв'язку зі світовою фінансовою кризою й гострою нестачею доларів», — заявив Корреа. За його словами, обмеження на імпорт стосуються більш як 600 найменувань, у тому числі дорогих автомобілів і мобільних телефонів, парфумів, жіночої косметики. Рішенням еквадорського уряду підвищено на 35% мито на взуття й одяг провідних світових дизайнерів. Еквадор з 2000 року відмовився від національної валюти, в обігу нині долари США. У зв'язку з падінням цін на нафту до бюджету Еквадору різко скоротилися надходження доходів від продажу «чорного золота». Нафта і грошові перекази еквадорців, що працюють за кордоном, є головними джерелами надходжень валюти в країну.

ГОЛОС УКРАЇНИ № 9 (4509)
СЕРЕДА, 21 СІЧНЯ 2009

Нові ціни на газ зроблять захмарними ціни на добрива, а через високу вартість ресурсів наступний сезон може стати для аграріїв найдорожчим

9 стор.

Автоматизовану систему ведення земельного кадастру не буде створено до 2012 року, повідомив заступник голови Держкомзему Антон Третяк. Введення в дію автоматизованої бази, на думку А. Третяка, відкладається на рік-два, за час відстрочки систему буде доопрацьовано

ПІДСУМКИ

Солодкого мало

Вітчизняні цукрові заводи станом на 20 січня виробили 1 мільйон 568 тисяч тонн солодкого піску з буряку врожаю-2008.

Зважаючи на все, цифру цю можна вважати підсумковою, зазначають у Національній асоціації цукровиробників «Укрцукор». Вона навряд чи зміниться, тому що 69 підприємств галузі завершили сезон. Коренеплоди продовжує переробляти лише один — Яреськівський цукровий завод, що на Полтавщині. Але й там сировини залишилося 15 тисяч тонн — на п'ять днів роботи. Хоча наша країна з'їдає за рік більш як 1,8 мільйона тонн цукру, солодкого голоду, запевняють фахівці, не передбачається. Перехідні запаси стратегічного продукту на початок виробничого сезону, тобто на вересень минулого року, перевищили 930 тисяч тонн.

Тут варто згадати: роком раніше ми зварили 1,86 мільйона тонн цукру. Експерти зазначають: зниження виробничих показників не дивує. Збиральні площі під буряком зменшилися майже на третину. За даними Держкомстату, валовий збір порівняно з 2007-м скоротився на 19,2 відсотка і становить 13,7 мільйона тонн. Показник бурякового валу дещо «підправила» врожайність корінців, яка зросла в середньому до 355 центнерів з гектара проти 294 ц/га в сезоні-2007.

У наших сусідів справи із цукром кращі. Росія побила історичний рекорд у виробництві солодкого піску з буряку, виробивши його 3,49 мільйона тонн, повідомляє «АПК-Інформ». До того ж зростання відбулося в умовах скорочення посівних площ під коренеплодами. Насамперед це стало можливим завдяки сприятливим погодним умовам для вирощування цукрового буряку. Крім того, господарства використовували сучасні агротехнології, високоякісне насіння і засоби захисту рослин. У результаті врожайність коренеплодів також стала рекордною — 360 центнерів з гектара проти 290 ц/га в 2007-му.

Галина КВІТКА.

Важкий процес перетворення цукру на гроші

ПРОБЛЕМА

Понад 8,4 тисячі тонн солодких кристалів обіцяв закупити Агрофонд у цукроварів Вінниччини. «Тільки-но надійшло про це повідомлення, на заводах поспішили готувати документи, — каже виконавчий директор обласної асоціації «Поділляцукор» Микола Береговий. — Але вже через день з Києва повідомили іншу цифру. Сказали, що візьмуть тільки п'ять тисяч тонн. Та й вона виявилася не остаточною. Бо від неї «урізали» ще тисячу. Насправді взяли ще менше».

Агрофонд, за словами співрозмовника, декларує ціну по 3,2 гривні за кілограм кристалів. Оптовики стільки не пропонують. Вони не дають навіть трьох гривень. Був період, наприкінці листопада — на початку грудня, коли ціна «впала» значно нижче собівартості — до 2,5 гривні. Не дивно, що у переважній більшості цукор залишається на складах. Відпускають продукцію тільки у разі крайньої необхідності. Хоча, приміром, треба розрахуватися за газ чи інші енергоносії. Чекають прийнятної ціни. Тому так обнадійливо сприйняли в регіоні інформацію про закупівлю восьми тисяч тонн у державний Агрофонд.

— Ми одна з двох областей, де виконали доведену квоту на виробництво цукру, — зазначає Микола Береговий. — За кількістю зварених кристалів поруч з нами ніхто й близько не стоїть. Тому й сподівалися хоча б на тих вісім тисяч тонн, які були заявлені спочатку...

З чотирнадцяти заводів, які варили цукор у нинішньому виробничому сезоні, на деяких категорично відмовляються працювати з Агрофондом.

— Я не маю наміру брати участі в тих іграх, які пропонують деякі представники цієї державної структури, — таку фразу довелося почути на одному із заводів. Той, хто її мовив, не став уточнювати, про що конкретно йдеться. Мовляв, дуже тонка річ. Винесеш на люди, клопотів не обберешся. На деяких підприємствах нарікають на те, що Агрофонд проводить розрахунки із запізненням.

— Ще в грудні ми уклали два договори з Агрофондом, — каже директор Жданівського цукрозаводу, що у Хмільницькому районі, Євген Звєрков. — Один договір на 400, другий на 300 тонн. Сьогодні на календарі січень, а ми не отримали за проданий цукор жодної гривні. Хоча сподівалися, що гроші повернути до кінця минулого року. Планували видати зарплату, розрахуватися за енергоносії... Двадцяте число — термін розрахунку з Пенсійним фондом. А чим платити? Виходить, і продукція є, і цукор продали, а грошей як не було, так і нема.

Жданівське підприємство, за словами його директора, виручив один з партнерів: проплатив наперед під майбутні поставки цукру кошти, якими розрахувалися за газ. А як бути далі?..

Обіцяли закупити 8,4 тисячі тонн, не взяли й четвертої частини.

Водночас керівник представництва Агрофонду у Вінницькій області Віктор Цвіргун зазначив:

— Ми справді планували закупити в області 8 тисяч 480 тонн цукру, але фактично придбали тільки 1600 тонн.

Причина відома — нема грошей. Саме через це навряд чи надалі ще купуватимемо цукор. Щодо закупленого цукру, маю на увазі згаданих 1600 тонн, то за нього ми розрахувалися повністю.

Речення на закінчення. Пан Цвіргун двічі повторив фразу про те, що гроші за придбаний цукор Агрофонд повернув вінницьким цукроварам у повному обсязі. Ті, хто уклав угоди з Агрофондом, стверджують інше.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

ДОВІДКА

Нинішнього сезону на 14 цукрозаводах області зварено майже 280 тисяч тонн цукру. Це на 20 тисяч менше, ніж минулого. Але у 2007 році посіви буряків становили більш як сто тисяч гектарів. У 2008-му — менш як 70 тисяч. Скорочення «солодких» площ вдалося компенсувати за рахунок високого вмісту цукру в буряках. Собівартість кілограма продукції, залежно від технічного стану підприємства, — 3,2—3,5 гривні. Істотне збільшення ціни на солодкі кристали фахівці прогнозують на середину літа. Нині у роздрібній торгівлі цукор коштує 3,6—3,7 гривні за кілограм.

ДОСВІД

Десять тисяч

Чи може молоко бути прибутковим,

Зима — не найкращий час для розмови про молочні ріки. Традиційно о цій порі надої падають до мінімуму, для багатьох ферм настає час справжніх випробувань: чи вдасться зберегти стадо, дотягнути до зелених кормів. Але так само традиційно настає і пік закупівельних цін на молоко. До того ж у кожного господаря з'являється шанс подумати, чи залишити новонароджене телятко у хліві, чи позбавитись і зайвих клопотів, і важкої праці.

Рекорди б'ємо. А сировини малувато

У ТОВ «Старт», що в Теофіпольському районі, здається, відповіді на ці запитання дали для себе раз і назавжди. Такими надоями, як тут, не те що в області, а і в країні мало хто може похвалитись. Торік в окремих групах надоїли майже по вісім тисяч літрів від корови.

Але всі рекорди побила Людмила Коломійчук зі своєю Айстрою. Від цієї корівки доярка отримала десять тисяч літрів молока. Навіть за колишніми рекордними мірками це дуже висока планка. Що вже казати про теперішні, аж надто скромні цифри. Середньостатистичний надій на корову минулого місяця в Ярмолинецькому районі, приміром, навіть не дотягнув до двох тисяч літрів. Третина районів так і не змогла подолати трьохтисячний бар'єр.

Якщо порівняти із статистикою річної давності, вона начебто і краща: всі райони, окрім двох, йдуть з плюсом, а середньообласний показник зріс більш як на триста літрів. Але навіть це особливого оптимізму не додає. Насамперед через те, що за окремими рекордами місцевого масштабу стоять дуже скромні загальні показники.

Те, чого вдалось досягти в теофіпольському «Старті», швидше виняток, ніж правило. Там до теперішніх успіхів йшли не один рік. Спочатку не пошкодували коштів на високопродуктивне стадо. Потім знову-таки не пошкодували часу, аби розвести поголів'я, відібрати найпродуктивнішу худобу. І навіть після того, як здавалось, що всі технологічні етапи до успіху пройдені, набрались терпцю, аби витримати і монопольні ціни закупівельників, і фінансову нестабільність, і відсутність державної молочної стратегії.

Якщо надій від корови становить дві-три тисячі літрів молока на рік, таке молоко принесе лише збитки.

Чого варта поживна продукція, і скільки вона коштує

Якщо надій від корови становить дві-три тисячі літрів молока на рік, таке молоко принесе лише збитки.

У «Старті» економісти можуть точно вирахувати, скільки потрібно затратити, щоб отримати літр молока. Але й без цих підрахунків кожен господар добре знає: якщо худоба дає сім — вісім літрів молока в день — ніхто її тримати не буде. Від справної корівки добра господиня несе вдвічі, а то й втричі більше. Але навіть в домашньому господарстві, де основне навантаження лягає на власні робочі руки та свої корми, без додаткових затрат обходитись все важче. Траву накосити, сіно додому звезти, жому прикупити, потім гній на поле доставити — все це стає в чималу копійку. А помножити навіть на невеличке стадо у півтори-дві сотні корів — витрати вже обчислюються сотнями тисяч гривень.

Та як не рахуй, а середньообласний показник не набагато перескочив планку

КРИМІНАЛ

Фермер не садив виноград — можуть посадити фермера

Кримінальну справу за фактом шахрайства порушила прокуратура проти одного з фермерів Генічеського району.

Господарник одержав від держави компенсацію у сумі 216 тисяч гривень за начебто загиблі на 100 гектарах саджанці винограду. Насправді, встановили співробітники УБОЗу, ніяких виноградників фермер не садив.

Алла БРУСИЛОВА.
Херсонська область.

За окремими рекордами місцевого масштабу стоять дуже скромні загальні показники

По-людськи до свинської справи

АЛЬТЕРНАТИВА

Свинська справа у сільськогосподарській асоціації «Нива Переяславщини», що на Київщині, поставлена на широку ногу. Сучасний свинокомплекс (таких налічується за підприємством два, а зараз — будують третій) столичних журналістів вразив не лише розмірами, а насамперед суворими санітарними вимогами. Пишучу і знімаючу братію зустріли на фермі радо, але пустили всередину лише тих, хто зголосився пройти процедуру перевдягання. Спочатку на вході довелося залишити верхній одяг і взуття, а у «санітарному шлюзі» наказали «зняти усе своє» й убратися в одноразовий суцільний комбінезон з розрізами лише для рук і обличчя.

Такі застереження на фермі пояснили намаганням захистити свиней від інфекцій. Адже лікування «п'ятачків» антибіотиками — навіть якщо воно й пройде без ускладнень — на якості м'яса неодмінно позначиться. Невелика кількість персоналу, а обслуговує один комплекс 12 осіб, зокрема, також обумовлена бажанням мінімізувати участь людини у виробництві.

Продуктивність двох нині діючих комплексів становить шість тисяч тонн м'яса щороку і торік, приміром, вони дали 42 мільйони гривень прибутків. Приміщення «нашпиговані» автоматикою. Перепрошую за некоректне порівняння, але свиням, схоже, живеться комфортніше, ніж у нашій державі багатьом громадянам. За раціоном і часом годування збалансованими кормами слідкує комп'ютер. Тут усі людські зручності: обігрів та вентиляція приміщень, світло, холодна та гаряча вода і навіть каналізація, що являє собою самопливну систему видалення гною. Вона дає можливість продукти життєдіяльності тварин «складувати» у спеціальних резервуарах. А восени, «після дозрівання», таке біодобриво зі сховищ йде на поля, даючи значну прибавку врожаю. Зернових — додатково до 15 центнерів з гектара. До речі, нині підприємство орендує 14 тисяч гектарів землі.

Як розповів засновник «Ниви Переяславщини» Олександр Мостіпан **(на знімку)**, напівтуші «на ура» забирають столичні супермаркети. Сьогодні свинина на внутрішньому ринку за рівнем продажу майже наздогнала курятину. Яловичини у структурі реалізації тільки відсотків 10. Тому на підприємстві свіже м'ясо — головний продукт. Тут не бачать поки що доцільності диверсифікувати виробництво: зайнятись вирощуванням великої рогатої худоби або вдаватися до продукування ковбас чи копченостей. Але свинина має надходити до торгової мережі й якомога довше залишатися свіжою. Цьому сприятиме придбане нове австрійське обладнання. Планується, наступного місяця почне працювати цех фасування. Технологія дасть можливість за температури до плюс 5 градусів зберігати м'ясо впродовж десяти днів. Причому жодних консервантів для цього використовувати не треба, а на вигляд воно як тільки-но порізане. Секрет у тому, що до герметичної упаковки закачується інертний газ. Тож м'ясо не псується. За цими технологіями працюють в об'єднаній Європі.

Галина КВІТКА.
Фото автора.

ДОСЛІВНО

Голова Київської облдержадміністрації Віра Ульянченко:

— Ми зацікавлені в таких комплексах, це теж робочі місця — нові, технологічні. Але це уже інше село, де не треба 50 чоловік, щоб обробити 50 гектарів поля. Відповідно, не потрібно мати величезну кількість працівників для того, щоб обслуговувати таку ферму. Далі завдання — соціальна сфера села, розвиток сфери послуг — і там уже будуть задіяні люди.

проти двох гривень

а ціни на нього — доступними?

в три тисячі літрів на корову. Отож і виходить, що молочна галузь загалом далека від успішної і прибуткової. І це попри те, що протягом минулого року влада докладала чимало зусиль, щоб не просто відродити тваринницьку галузь, а зробити молочне скотарство пріоритетним для краю. Але ні обласні програми, ні старання на рівні районів так і не принесли очікуваних результатів.

Великі ферми із відбірною худобою продовжують залишатись справжнім ексклюзивом. Натомість основне виробництво молока вперто закріплюється за домашніми хлівами.

Такий перекіс серйозно вплинув на формування закупівельної ціни. Одноосібникам ніяк не зрозуміти, як молоко може бути вигідним і прибутковим. Дуже часто ціна на нього обмежується півтора гривнями за літр. І це за молоко максимальної жирності. За мінімальної падає ще на двадцять-тридцять копійок.

Якщо в хазяйстві одна корова, то більше п'ятнадцяти літрів щодня заготовачам ніхто не запропонує. А це значить, що за місяць і півтисячі гривень важко набрати. Такі доходи мало кого заохотять до збільшення стада.

Велика ферма веде інші підрахунки. Якісне молоко, до якого практично не доторкнулась рука доярки, менш як за 2,3 гривні за літр уже ніхто не віддасть. Великі ж поставки дають змогу поторгуватись і за ще вищу ціну.

Ще донедавна такі розрахунки давали можливість продуктивним фермам жити якщо не в багатстві, то в поміркованих статках. На жаль, статки почали танути просто на очах, коли поповзли вгору ціни на всі складові сільськогосподарського виробництва. Ферма, котра була фінансовою годувальницею всього господарства, вже не в силі витримувати таке навантаження.

Великі ферми із відбірною худобою продовжують залишатись справжнім ексклюзивом. Натомість основне виробництво молока вперто закріплюється за домашніми хлівами.

Літри в обмін на... новенькі «Жигулі»

Якими доходами обернуться десятитисячні надої вже завтра, спрогнозувати не береться ніхто. Ще на початку грудня високі виробничі показники приносили дояркам із ТОВ «Старт» 1,6 — 1,8 тисячі гривень зарплати. Якщо для когось такі статки можуть видатись дрібницями, то в селі люди їм дуже раді. Адже навіть середньообласна зарплата не завжди дотягувала до цієї планки. Про аграрний сектор, який завжди істотно відставав у своїх доходах, і говорити нічого.

Улюблениця Людмили Коломійчук і гордість всього господарства корова Айстра принесла своїй доглядальниці несподіваний сюрприз. Як краща доярка країни Людмила отримала в столиці подарунок — новенькі «Жигулі». Навіть тоді, коли авто вже поставили у подвір'ї, жінка ніяк не могла повірити, що таке добро могла заробити на молоці. Хоча і на ферму пішла саме для того, щоб матеріально підтримати родину, проте визнання нелегкої праці на державному рівні стало несподіванкою не тільки для неї, а й для всіх її колег.

Для тисяч інших господинь молочні здобутки незрівнянно нижчі. Щоб заробити свою тисячу, щодня треба віднести на молочний пункт не менше двадцяти літрів молока.

На базарі, де трилітрова банка йде вже за червінець, кілограм сиру — за 25, а літр сметани дотягує до 35 гривень, вторгувати можна більше. Але щоденні поїздки на базар — це справа для надто затятих сільських бізнесменів.

Переважна більшість селян продовжують продавати свій найдорожчий продукт просто за непристойно низькими цінами. І роблять це не для того, щоб розбагатіти на запропоновані гривні, а тільки тому, що рука не піднімається вилити надлишки молока свиням. А у новорічно-різдвяні розповіді про те, що на молоці можна заробити на машину, вірять як у гарну, але таку, що ніколи не збудеться, казку. Бо навіть десять тисяч літрів молока навряд чи переважать дві закупівельні гривні за літр.

Ірина КОЗАК.

Хмельницька область.

ПЕРСПЕКТИВА

Пшеничні лани скоротилися через дефіцит коштів

Прийдешній хліборобський рік навряд чи стане таким врожайним, як минулий.

Якщо вірити офіційній статистиці, країна зібрала вагомий врожай зернових — 53,3 мільйона тонн. Узагалі, незважаючи на фінансову кризу, минулорічні аграрні здобутки часто супроводжуються визначенням «рекордний». Рекордний врожай кукурудзи — 11,4 мільйона тонн, якого не пам'ятають навіть старожили, котрі у шістдесяті реалізували плани партії з «кукурудзизації» усієї країни. Рекордний врожай соняшнику — 6,5 мільйона тонн — обіцяє призвести до рекордних обсягів експорту олії.

Нонсенс, але, підсумовуючи хліборобський рік, можна констатувати: з одного боку, за рівнем віддачі ниви ми наблизилися до показників провідних аграрних країн, а з другого — минулого сезону агровиробництво країни опинилося на межі банкрутства. Більшість господарств не отримали очікуваних прибутків, а то й закінчили рік зі збитками через надто низькі ціни реалізації вирощеного. Вже з початком збирання врожаю ціни на стратегічні культури швидко поповзли вниз, перетнувши межу збитковості.

Отже, восени мало хто з виробників спромігся вигідно продати збіжжя. Тому господарники не отримали кошти на погашення кредитів, на закупівлю пально-мастильних матеріалів, добрив, виплату заробітної плати, щоб продовжувати комплекс осінньо-польових робіт і закладати фундамент під урожай майбутній. А як з такими «дивідендами» вести розширене агровиробництво? Як наслідок, у цілому посіви озимої пшениці порівняно з минулим сезоном скоротилися.

Ще один нонсенс — якщо порівнювати неврожайний 2007-й з 2008-м — важко однозначно сказати, який з років був для агроформувань прибутковішим. Позаминулого сезону експерти тільки й говорили про можливу світову продовольчу кризу в умовах дефіциту хлібних культур. Хоч і не порадували лани щедрістю, але ціни на збіжжя були прийнятні. Відповідно, господарники мали можливість вкласти чимало коштів під урожай 2008-го. Закупити якісне насіння, добрива, засоби захисту рослин, сільгосптехніку, яка мінімізує втрати за рахунок дотримання оптимальних строків посіву—обробки—збирання. І це теж, окрім сприятливої погоди, стало складовою вагомих минулорічних намолотів. Тепер подібні витрати багатьом не по кишені. Адже зерновий рекорд обернувся для аграріїв новими проблемами. Ринок виявився неготовим до таких обсягів зерна. Та й ситуація на світовому ринку не була вже такою сприятливою. Якби ж то гарний урожай виріс лише в Україні! Але й в багатьох інших державах обійшлося без погодних катаклізмів. У сусідній Росії теж зібрали рекордний за пострадянські роки врожай — понад 108 мільйонів тонн зернових. А об'єднана Європа через перевиробництво власного збіжжя поспішила закрити кордони для українських хлібних культур. Обвал цін на світовому ринку не лише знизив конкурентоспроможність нашого зерна, а й потягнув за собою ціни на внутрішньому ринку.

Тим часом, хліборобський сезон-2009, зважаючи на зростання цін на матеріально-технічні ресурси, може виявитися одним з найдорожчих. Через безгрошів'я аграрії будуть економити на добривах та засобах захисту рослин — а без них доброго врожаю не виростити. Навряд чи варто сподіватися селянам й на допомогу банків. По-перше, аж ніяк не всі господарники розрахувалися за минулорічні кредити. По-друге, банкіри не охоче вкладають гроші в сільгоспвиробництво, а якщо й позичають, то на «драконівських» умовах — іноді під тридцять відсотків річних, що для багатьох агроформувань неприпустимо.

Валерій ДРУЖЕНКО.

Генеральний директор ВАТ «Турбоатом» Віктор Суботін:

Харківський «Турбоатом» завжди буде на висоті енергомашинобудування країни і світу. І жодні кризи нам не страшні

СЬОГОДНІ ВАТ «ТУРБОАТОМ» ВИПОВНЮЄТЬСЯ 75 РОКІВ

А. О. Бугаєць — почесний генеральний директор підприємства.

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Ситуація, що склалася навколо ВАТ «Турбоатом», загрожує Україні втратою енергетичної самостійності

(Із прес-релізу, жовтень 2008 р.).

«Ситуація, що склалася навколо ВАТ «Турбоатом», загрожує Україні втратою енергетичної самостійності. ВАТ «Турбоатом» стратегічно важливе підприємство, що здійснює повний виробничий цикл — від проектування до постачання і налагодження турбінного устаткування. На сьогодні ВАТ «Турбоатом» є лідером енергомашинобудівної галузі України, що протягом останніх років стабільно працює на ринку енергетичного машинобудування не тільки України, а й країн близького і далекого зарубіжжя.

З травня 2007 року приватні структури намагаються рейдерськими методами встановити контроль над ВАТ «Турбоатом». Упродовж цього часу чинилися спроби силового захоплення заводу, підприємство брало участь у десятках абсурдних судових справ, що були ініційовані рейдерами. Все це супроводжувалося масштабною інформаційною дискредитацією трудового колективу і керівництва ВАТ «Турбоатом» у засобах масової інформації. При цьому з боку Кабінету Міністрів України не припинялися спроби приватизувати 75% акцій, що належать державі.

Незважаючи на зусилля Президента України блокувати цей процес, ідея приватизувати «Турбоатом» перемогла здоровий глузд і державні інтереси, підприємство було включено до списку об'єктів, що підлягають приватизації. 17 жовтня Кабмін ухвалив рішення про передачу корпоративних прав на управління державним пакетом акцій ВАТ «Турбоатом» з Фонду державного майна Міністерству промислової політики. Цей крок Кабінету Міністрів не обумовлений жодними об'єктивними причинами, бо фінансові показники заводу постійно збільшуються, й у заміні органу, що керує заводом, немає ніякої необхідності. Можна припустити, що вищевказане рішення уряду стало підсумком лобістської діяльності комерційних структур, які намагаються здобути оперативний контроль над ВАТ «Турбоатом» шляхом зміни керівництва заводу. 27 жовтня 2008 року відбудуться збори трудового колективу, на яких повинні бути прийняті заходи для захисту підприємства від рейдерського захоплення».

Президент В. А. Ющенко під час відвідин «Турбоатома», листопад 2008 року.

Занадто багатьом хочеться заволодіти перлиною вітчизняної промисловості

Так, тоді завод вистояв. Робітники створювали народні дружини, охороняли всі прохідні і заводські ворота. Адміністрація змушена була звертатися по допомогу до охоронних агентств. Президент країни розпорядився взяти підприємство під охорону Внутрішніх військ України. Але ця тема, на жаль, себе не вичерпала і досі. Немає жодної гарантії, що все це не повторитися знову. Занадто багатьом сьогодні у країні «без вітрил і керм», і навіть за її межами, дуже хочеться заволодіти цією воістину перлиною вітчизняної промисловості, яка значною мірою визначає енергетичну і національну безпеку держави. Одним не дають спокою багатомільйонні замовлення з усього світу, і вони прагнуть скоріше включити завод до першочергового списку приватизації. Іншим «Турбоатом» занадто заважає на тісному конкурентному ринку світової енергетики, і вони готові за всяку ціну припинити його існування.

Стихійна капіталізація країни початку 90-х років минулого сторіччя призвела до втрати багатьох великих стратегічних підприємств України. «Турбоатом» вистояв. Харківські турбіни працюють сьогодні у 45 (!) країнах Європи, Азії, Африки, Латинської Америки. За 75 років підприємство пройшло непростий шлях до успіху і світового визнання, виготовивши майже 540 парових турбін для теплових і атомних електростанцій, близько 500 гідротурбін і 470 гідрозатворів. Сьогодні серед замовників — підприємства енергетики України, Росії, Угорщини, Мексики, Індії, Китаю, Казахстану, Афганістану, Литви, Грузії та інших країн.

Харківські енергетичні машини конкурують на світовому ринку з такими відомими фірмами, як «Альстом», «Сіменс», «АББ», «Вестінгауз» й іншими. Високу довіру закордонних енергетиків наші турбіни заслужили насамперед високою якістю і надійністю продукції, що поставляється. «Турбоатом» має виробничий потенціал і науково-експериментальну базу, котра за рівнем оснащеності — одна з кращих у Європі, що дає змогу виготовляти турбіни на конкурентоспроможному рівні. ВАТ «Турбоатом» має Міжнародний сертифікат відповідності Системі управління якістю, вимогам стандарту ISO 9001:2000.

Сьогодні ВАТ «Турбоатом», вистоявши у важких випробуваннях у період загальної стагнації промислового виробництва, жодного разу не допустивши зупинки виробництва і зривів термінів виплати зарплати, входить у новий етап свого розвитку у зв'язку тенденцією збільшення зацікавленості замовників до продукції, яку випускає підприємство, що набирає сили.

Це зацікавленість викликана об'єктивною необхідністю модернізації і оновлення турбінного устаткування, що відпрацювало свій ресурс, подоланням «чорнобильського синдрому» і усвідомленням неминучості відродження атомної енергетики як генерального напрямку в забезпеченні енергетичної незалежності країни і найбільш дешевого джерела електроенергії за умови безпеки експлуатації АЕС.

Будівництво заводу було виконано всього за три з половиною року

(З історії становлення вітчизняного турбобудування)

Будівництво заводу було виконано всього за три з половиною року, і 21 січня 1934 р. Харківський турбогенераторний завод було введено у низку діючих. А вже 1935 року із заводського стенда сходить перша парова турбіна потужністю 50 МВт, через три роки (26 липня 1938 року) — парова турбіна потужністю 100 МВт і генератор до неї. На той час у практиці турбінобудування це були найпотужніші турбіни.

З моменту введення в експлуатацію і до початку Великої Вітчизняної війни харків'яни виготовили і поставили країні турбіни, потужність яких удвічі перевищувала потужність усіх електростанцій дореволюційної Росії.

Восени 1941 року завод було евакуйовано на Урал (м. Свердловськ), і він вже у грудні 1942 року приступив до виробництва турбоагрегатів, запасних частин парових турбін, а також продукції для фронту. Після визволення міста Харкова, 23 серпня 1943 року, почалося відновлення заводу, уже наприкінці року було виготовлено парову турбіну потужністю 50 МВт для Зуївської ГРЕС (Україна), виконувалися замовлення з ремонту турбін для електростанцій промислових центрів Донбасу, Харкова і Києва.

Профіль Харківського турбінного заводу остаточно визначився у 50-ті роки. Завод спеціалізується на виробництві потужних парових і газових турбін. 1953 рік став новим етапом подальшому розвитку турбінобудування на заводі. Проводиться робота з технічного переозброєння виробництва парових турбін і створюється нова галузь — гідротурбінобудування. За порівняно короткий час (1955—1958 рр.) було спроектовано і виготовлено парові турбіни потужністю 100 і 150 тис. кВт, а в 1960—1965 рр. — парові турбіни з підвищеними параметрами пари потужністю 300—350 тис. кВт для Криворізької, Запорізької, Ладиженської, Троїцької, Рефтинської, Трипільської, Назаровської та інших ГРЕС. Освоєно серійне виробництво гідравлічних турбін.

У 70-ті роки на заводі проводиться глибока реконструкція, у результаті чого вводяться нові виробничі потужності, що дали змогу підприємству перетворитися на центр атомного турбінобудування в країні. На початку сімдесятих років почалося виробництво турбін для АЕС потужністю 500 тис. кВт, що забезпечило різке зниження капіталовкладень на спорудження електростанцій. Турбінами такого типу укомплектовано найбільшу в світі Ленінградську АЕС, а також Курську і Смоленську АЕС.

У вісімдесяті роки підприємство проводить подальше нарощування і технічне переозброєння виробничих потужностей — введені в експлуатацію нові корпуси, унікальне устаткування. У 1982—1985 рр. освоєно виробництво парових турбін потужністю один мільйон кіловатів для Південно-Української, Запорізької, Балаківської, Калінінської АЕС.

Після здобуття Україною незалежності, в 1991 році, підприємство стає лідером енергетичного машинобудування країни, поставляючи турбіни для участі в реконструкції ГЕС Дніпровського каскаду, для Дністровської ГАЕС, що будується, та інших об'єктів. Поряд з цим значна увага приділяється розширенню географії постачань продукції на експорт. Продукція підприємства відома більш як у 40 країнах світу, серед яких — Аргентина, Болгарія, Угорщина, Німеччина, Греція, Індія, Китай, Мексика, Росія, США, Туреччина, Фінляндія, Ефіопія і багато інших.

ВАТ «Турбоатом» належить до стратегічних підприємств України, що значною мірою визначають економічну, енергетичну і національну безпеку країни. Так, загальна встановлена потужність електростанцій України становить 53 мільйона кіловатів, тобто більш як одного кіловата на кожного жителя. А 40% потужностей теплових електростанцій, 65% АЕС і 95% ГЕС України укомплектовані харківськими турбінами.

Показники роботи заводу доводять безпідставність обвинувачень підприємства в неефективній роботі

(Зі зборів «Про заходи протидії рейдерському захопленню підприємства»)

ВАТ «Турбоатом» у січні-вересні 2008 р. виробило продукції на 337 млн. грн. Про це 27 жовтня на зборах трудового колективу підприємства з порядком денним «Про заходи протидії рейдерському захопленню підприємства» повідомив генеральний директор заводу Віктор Суботін. За його словами, за підсумками 2008 р. планується виробити продукції на 500 млн. грн.

Як відзначив В. Суботін, частка експорту в обсязі виробництва становила 70%. Рентабельність виробництва продукції — 40%. Обсяг виплат податків у цільові фонди — 91 млн. грн, за підсумками року очікується близько 100 млн. грн. Середня зарплата на заводі найвища серед машинобудівних підприємств Мінпромполітики і становить 2,2 тис. грн. Зарплата виробничих робітників — 3,3 тис. грн. (по Україні — дві тисячі гривень). Зарплата висококваліфікованих робітників — 7—8 тис. грн.

За словами В. Суботіна, показники роботи заводу доводять неспроможність обвинувачень на адресу дирекції підприємства в неефективній роботі. Він зазначив, що «Турбоатом» — одне з небагатьох, якщо не єдине машинобудівне підприємство, яке під час світової економічної кризи показує стабільне економічне зростання. «Минулого тижня підписали контракт із замовниками. І наступного тижня готуємося до підписання контрактів, які наші замовники не планують скасовувати. За будь-яких економічних ситуацій енергетика є базовою галуззю економіки, тому роль «Турбоатома» у періоди криз зростає», — відзначив В. Суботін.

За багаторічну історію завод виховав величезну плеяду висококласних інженерів, керівників і робітників

За багаторічну історію завод виховав величезну плеяду висококласних інженерів, керівників і робітників. У його історію вписані імена шести Героїв Соціалістичного Праці та України. Майже 650 турбобудівників нагороджені орденами і медалями, а саме підприємство — орденами Леніна (1966 р.), Трудового Червоного Прапора (1976 м.), Жовтневої Революції (1984 р.).

«Турбоатом» пишається своїми кваліфікованими керівниками, робітниками і фахівцями, серед яких, насамперед Анатолій Олександрович Бугаєць — почесний генеральний директор, який протягом 20 років очолював підприємство, Герой України, кавалер орденів «За заслуги», лауреат Державної премії України, заслужений машинобудівник України. Це саме він зберіг підприємство від цілковитого розграбування під виглядом благої приватизації.

Лауреатами Державної премії України в галузі науки і техніки стали Юрій Федорович Косяк, Леонід Олександрович Зарубін, Анатолій Михайлович Піастро, Борис Кирилович Вапнік, Віктор Миколайович Галацан.

Заступник генерального директора з виробництва і збуту продукції Володимир Давидович Хаїтов, бригадир електрозварників Григорій Іванович Кирик, токар складально-випробувального цеху Олександр Володимирович Макаров, токар-розточувальник паротурбінного цеху Віктор Володимирович Харченко, начальник складально-випробувального цеху Олексій Васильович Коноваленко удостоєні звання «Заслужений машинобудівник України».

Бригадир слюсарів механоскладальних робіт гідротурбінного цеху Віктор Олександрович Калініченко, бригадир формувальників ливарного цеху Микола Федорович Данилчяк нагороджені медаллю «За працю і звитягу».

Напередодні ювілею підприємства Президент України Віктор Ющенко також відзначив цілу низку трудівників заводу державними нагородами.

Нікому це підприємство ми не віддамо!

(З виступу Президента перед трудовим колективом під час відвідування заводу 19 листопада 2008 р.)

«Я хотів би сказати багато добрих слів на адресу вас самих і вашого підприємства. Моя мета одна — передати вам енергію, стійкість і сказати, що наша діло праве, ми переможемо і нікому це підприємство не віддамо.

Коли ми говоримо про нашу історію й у тому числі про її економічний бік, то треба сказати, що немає континенту, де б не працювали харківські турбіни. Коли ми сьогодні говоримо про ситуації на економічному ринку, то мені надзвичайно приємно відзначити, що криза сюди не прийшла і ніколи не дійде. Тому що той портфель замовлень, той попит, що є на вашу продукцію, наскільки унікальний, сформований на найближчі 5—6 років і за цим устаткуванням стоять у черзі. Причому певну частину тих операцій, що ви робите, ніхто інший у світі не може зробити. Тому тут немає кризи і не може бути.

Якщо виникає загроза, то це загроза внутрішнього характеру. І тут я не хотів би виголошувати довгих політичних промов, але скажу тільки те, що протягом останніх двох років ваш завод пережив 35 кримінальних переслідувань. Мета їх була одна — знищити підприємство.

Два роки тому ми ухвалили енергетичну

програму, в основі якої — розвиток ядерної енергетики. Справитися з цією національною програмою можна тільки на «Турбоатомі». Ви незабаром одержите замовлення і на зовсім нову продукцію — корпуси ядерних блоків. Це стратегічна робота з розвитку ядерної енергетики країни на найближчі 15 років. Тільки на ваші плечі можна покласти таке замовлення і такий проект. Я зроблю все необхідне для того, щоб ключова для України стратегічна енергетична програма, котра вбирає в себе ядерний розвиток мирної енергетики, була покладена саме на ваш завод, щоб ви забезпечили її реалізацію.

Коли мені стало відомо, що над підприємством укотре нависла загроза, я дав розпорядження спочатку юристам, щоб знайшли спосіб, як відбити цю неправову атаку на підприємство, а підрозділам Внутрішніх військ віддав наказ, щоб вони взяли під охорону завод. І я хочу сказати, що завод ми нікому не віддамо. Це успішно працююче підприємство. Підприємство не завдає турбот державі, воно допомагає цій державі вибиратися із різних проблем. Це підприємство ретельно платить податки, скрупульозно виплачує дивіденди. Які можуть бути претензії до цього підприємства?

Будь ласка, у нас ще є не один десяток заводів, які стоять. І якщо хтось хоче потренуватися у бізнесі, будь ласка, переходьте на ці площадки. Кладіть гроші, викуповуйте і працюйте.

Я хотів вам передати низький уклін за те, що ви так гідно несете свою знамениту виробничу позицію. З вашого настрою, з ваших поглядів я бачу, що ви горді люди. Ви вірите в себе, ви вірите у майбутнє. На вас можна покластися. Щастя і добробуту вам на багато років».

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №20/2009

Про відзначення державними нагородами України працівників акціонерного товариства «Турбоатом», м. Харків

За значні особисті заслуги в розвитку вітчизняного машинобудування, багаторічну сумлінну працю, вагомі трудові здобутки та з нагоди 75-річчя підприємства постановляю:

Нагородити орденом «За заслуги» I ступеня

БУГАЙЦЯ Анатолія Олександровича — почесного генерального директора.

Нагородити орденом «За заслуги» III ступеня

СУБОТІНА Віктора Георгійовича — генерального директора.

Нагородити медаллю «За працю і звитягу»

ВОЛІЧЕНКА Миколу Павловича — провідного інженера-технолога відділу головного зварника.
КИРИКА Григорія Івановича — електрозварника.
ЛАЗАРЕВУ Тетяну Володимирівну — начальника відділу спеціального конструкторського бюро.
МИХАЛЕНКО Світлану Василівну — машиніста крана.
РЕШЕТНІКОВА Віктора Юхимовича — слюсаря.
ТКАЧЕНКА Миколу Івановича — шліфувальника.

Присвоїти почесні звання:

«ЗАСЛУЖЕНИЙ ДІЯЧ НАУКИ І ТЕХНІКИ УКРАЇНИ»

ЛЕВЧЕНКУ Євгену Володимировичу — першому заступникові генерального директора — генеральному конструкторові.

«ЗАСЛУЖЕНИЙ ЕКОНОМІСТ УКРАЇНИ»

ТРЕТЯКУ Павлу Григоровичу — головному бухгалтерові.
ЧЕРКАСЬКОМУ Олексію Юрійовичу — заступникові генерального директора.

«ЗАСЛУЖЕНИЙ ЕНЕРГЕТИК УКРАЇНИ»

ЛИННИКУ Олександру Васильовичу — головному конструкторові гідротурбін.
ШВЕЦОВУ Віктору Леонідовичу — головному конструкторові парових та газових турбін.

«ЗАСЛУЖЕНИЙ МАШИНОБУДІВНИК УКРАЇНИ»

КОВАЛЕНКУ Анатолію Опанасовичу — токареві.
КУЧЕЄВУ Анатолію Валеріановичу — начальникові цеху.
ШАМОТІ Віталію Сергійовичу — помічникові генерального директора.

«ЗАСЛУЖЕНИЙ ПРАЦІВНИК ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ»

БУТИЛКІНУ Анатолію Васильовичу — електрозварнику.
ІЩЕНКУ Григорію Івановичу — головному інженерові.
ПРОХНЕНКУ Петру Григоровичу — токареві-розточувальнику.
ХИЖУКУ Миколі Івановичу — начальникові цеху.

«ЗАСЛУЖЕНИЙ ПРАЦІВНИК СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ УКРАЇНИ»

КОЛІСНИК Ользі Яківні — керівникові художньої самодіяльності первинної профспілкової організації.
МОШЕНСЬКОМУ Григорію Охтисовичу — голові первинної профспілкової організації.

«ЗАСЛУЖЕНИЙ РАЦІОНАЛІЗАТОР УКРАЇНИ»

ВЛАСОВУ Євгену Івановичу — начальникові конструкторського бюро відділу головного технолога.

Президент України Віктор ЮЩЕНКО.

15 січня 2009 року.

Нас жде велика робота і нові контракти

(З бесіди В. Суботіна з головою облдержадміністрації А. Аваковим в ефірі обласного ТБ напередодні 2009 р.)

— Останні два роки «Турбоатом» має значні темпи зростання з основних економічних показників. Рік ми закінчуємо з обсягом реалізації не менше 500 млн. грн. Маємо дуже високий показник рентабельності продукції — більш як 40%. Це говорить про те, що наша продукція і наша робота прибуткова, і ми маємо стійкі фінансово-економічні показники. За підсумками року валовий прибуток на «Турбоатомі» буде більш як 140 млн. грн. Ми акуратно платимо податки і дивіденди державі. З усіх видів податків, зборів і платежів — більше 100 млн.

— Ви називаєте низку величезних цифр, які, певна річ, вражають, але хотілося б почути більш «приземлені цифри». Скільки зараз людей працює на «Турбоатомі»? Яка середня зарплата? Які перспективи?

— Безумовно, це найголовніше для людей, котрі працюють на «Турбоатомі» і які пов'язують свою долю з нашим підприємством. Середня зарплата на «Турбоатомі» сьогодні одна з найвищих з-поміж машинобудування в Україні. 2300 грн. у цілому по підприємству і по робітничих основних професіях ми маємо середню зарплату 3500 грн. Це ті робітники, котрі стоять біля верстатів, мають високу кваліфікацію.

— Це ті люди, яких у кожній економічно розвинутій країні неодмінно називають «золотим фондом».

— Так, це справді «золотий фонд» «Турбоатома». Харківщина завжди славилася саме машинобудівними династіями. На «Турбоатомі» ці традиції збережено. На «Турбоатомі» ми маємо серйозний приплив свіжої робітничої молодої сили. Протягом тільки цього року ми прийняли на завод нових верстатників, молоді, майже 120 осіб. Люди з базарів йдуть на прохідні «Турбоатома». Це дуже перспективно, цивілізовано, корисно для розвитку нашого міста, регіону й України в цілому.

— Вікторе Георгійовичу, «Турбоатом» є експортно-орієнтованим підприємством. Який зараз портфель замовлень і які перспективи на 2009 рік?

— Ми маємо з експорту 70% від загального обсягу реалізованої продукції. Це дуже високий показник. Як я сказав, ми маємо в цьому році 500 млн. обсягу реалізації. Сьогодні в цехах розміщено замовлення на продукцію більш як на півтора млрд. грн. Таким чином уже в цехи заводу зайшов портфель замовлень потрійний до поточного року. Наступний рік (2009. — **Ред.**) ми плануємо завершити з обсягами реалізації майже 700 млн. грн. І маємо всі підстави вважати, що через два роки «Турбоатом» здатний буде протягом року дати продукції на мільярд гривень.

— І вас не торкнеться скорочення виробництва, що зараз відбувається скрізь?

— Ситуація, безумовно, непроста і було б не правильно її не помічати, але перше і головне, що вселяє впевненість у завтрашньому дні, — це той факт, що ми вже завели в цехи солідні замовлення, від заготівельного виробництва до відпускного цеху. Закуплено метали, люди працюють, верстати, устаткування завантажені. До середини 2009 року ми повинні одержати нові для того, щоб забезпечити такий само темп до 2010 року. Над цим ми працюємо. Темпи зростання на підприємстві не менші за 150%. На 2009 рік плануємо середню зарплату робітників основних професій не менш як 4500 грн. Це абсолютно реальні цифри.

Я б хотів сказати і про такий напрямок нашої роботи, як створення нормальних необхідних соціально-економічних умов для праці трудящих. Я хочу сказати, що за останній рік прибуток, який одержав «Турбоатом», ми вклали в цехи, більш 40 млн. грн., у їх техпереозброєння існуючого устаткування, його модернізацію. Ми вклали великі гроші в соціальний розвиток заводу: п'ять нових їдалень, буфети, безплатний чай, кава, кімнати обігріву, опалення в цехах, ремонт дахів, спецодяг. Це усі дає можливості працівникам «Турбоатому» почуватися захищеними, спокійними і, значить, максимально ефективними у своїй роботі.

Упевнене у завтрашньому дні і керівництво заводу. У нас хороші взаємовигідні відносини з Латинською Америкою, контракт вартістю більш як 50 млн. доларів. Ми маємо прекрасні відносини з Казахстаном, підписаний четвертий контракт. Нас запросили в Індію на підписання нових контрактів. Нас жде велика робота в Таджикистані. Нурекська ГЕС будувалася 30 років тому. Сьогодні вона потребує модернізації. Президент Таджикистану приїжджає на «Турбоатом» для того, щоб підписати цей контракт. Це ще одна перспектива заводу на два—три роки. Південно-Африканська Республіка оголосила міжнародний тендер на будівництво електростанцій різної потужності і спрямованості, 70 млн. доларів. Я думаю, що і тут без нашого «Турбоатома» теж не обійтися.

Незабаром ми станемо свідками ще серйозніших проектів

(З інтерв'ю Президента Таджикистану Емомалі Рахмона під час перебування на «Турбоатомі», грудень 2008 р.)

— Те, що побудовано за колишнього Радянського Союзу у Таджикистані в галузі гідроенергетики, ті гідроелектростанції, що працюють досі, — це вся технологія українська, 90% харківського виробництва, заводу «Турбоатом». І приїхав я на завод, щоб продовжити традиційні наші ділові і дружні відносини. Колектив для нас як рідний. Наміри великі. На найближчі роки намітили реконструкцію існуючих гідроелектростанцій, які були побудовані ще 30 років тому. Буквально зараз ми домовилися про створення спільного підприємства в Душанбе на базі одного із наших підприємств зі створення і виробництва малих агрегатів. У нас у цій справі великий резерв можливостей. Таджикистан дуже потребує електроенергії. Треба б побудувати десятки гідроелектростанцій: малі, середні і великі. Якість продукції не викликає жодного сумніву. Нурек 35 років працює! Ми створюємо в Душанбе філію Національного харківського політехнічного університету, а зараз попросили збільшення квот для наших студентів. Зараз навчається близько 30, але це мало. Просимо 100 місць. Я дуже задоволений результатами візиту до Харкова. І думаю, що незабаром ми станемо свідками ще серйозніших проектів і поглиблення розвитку наших двосторонніх відносин.

Гроші засліпили цих хлопців, які мало що розуміють у турбобудуванні

(З інтерв'ю для «Голосу України» почесного генерального директора ВАТ «Турбоатом» Анатолія Бугайця, 16 січня 2009 р.)

Сама підготовка до ювілею показала, що «Турбоатом» посідає гідне місце на світовому енергетичному ринку, співробітничає з багатьма країнами — це підтверджується тим, що на ювілей прибудуть десятки делегацій, у тому числі іноземні, представники країн, з якими ми співробітничаємо. Друге. Вчора підписаний указ, і тому велика група, у тому числі і керівного складу «Турбоатома», одержали гідні державні нагороди. Я багато років віддав боротьбі за збереження «Турбоатома» як підприємства, що визначає і економічну, і енергетичну, і навіть національну безпеку України. Я завжди був проти об'єднання, роз'єднання, продажу пакетів акцій. Це не той варіант, що потрібен сьогодні для «Турбоатома». Він надійно, стабільно почувається в економічному, фінансовому світі. Що ще треба від таких заводів владі, та й скільки їх таких залишилося у нас? Не чіпайте «Турбоатом», ми не просимо великої допомоги ззовні, але ми не хочемо, щоб нас «роздерибанили». Не допомагаєте, так і не заважайте. У нас усе сплановано, стратегію визначено, замовлення є, освоюємо нові ринки.

Але що глибше ми аналізуємо реальний стан справ і ситуацію навколо нашого підприємства, то дедалі більше доходимо висновку про те, що вже тривалий час навколо нас розігрується спектакль з періодичною зміною декорацій і діючих осіб. Якщо раніше нам намагалися довести і переконати, що держава — неефективний власник, що великі підприємства погано керовані, що державне замовлення і планова система — це пережитки минулого, то сьогодні на порядок денний винесено зовсім іншу закулісну гру: нескінченна низка зборів акціонерів, явно надумані судові розгляди, відкриті рейдерські атаки. І це свавілля змушене терпіти підприємство, що має величезний авторитет на світовому енергетичному ринку.

Мета цих атак усім зрозуміла і ясна — будь-якими шляхами заволодіти фінансовими потоками підприємства, отримати і прибрати до рук його основні фонди й оборотні кошти. З такою ситуацією і трудовий колектив, і акціонери нашого підприємства не можуть змиритися. Викликає не просто подив, а серйозне занепокоєння, що в цих ганебних акціях беруть участь високі владні структури. Але гроші засліпили цих хлопців, які мало що тямлять у турбобудуванні, енергетичному машинобудуванні, в енергетиці, але зате добре розуміють, що таке «Турбоатом» і яку особисту вигоду можна з нього одержати.

Президент підтвердив, що такі підприємства повинні залишатися державними, оскільки від них залежить доля української державності

(В. Суботін, спеціально для «Голосу України» напередодні 75-річчя «Турбоатома»)

«ВАТ «Турбоатом» є одним із ключових підприємств в економіці країни. Президент підтвердив під час недавнього візиту на завод, що такі підприємства, як наше, повинні залишатися державними, оскільки від них залежить доля країни й української державності.

Сьогодні ми спільно з НАЕК «Енергоатом» займаті розвитком організації нового виробництва на площах «Турбоатома» — варитимемо корпуси реакторів для атомних станцій, займатимемося будівництвом нових атомних станцій і реконструкцією вже діючих. Передусім для розвитку вітчизняної енергетики, а також для світових потреб.

У світі вибухнула серйозна економічна криза, вона серйозно зачепила вже й Україну. Але «Турбоатом» ці процеси радикально не торкнулися, і ми впевнені, що не торкнуться. Ми не зупинимося, не знизимо обсяги роботи. Жоден із замовників не відмовився від раніше підписаних контрактів, усі вони виконуються, більше того — беремо участь у нових тендерах на виготовлення енергетичного устаткування як в Україні, Росії, країнах СНД, так і далекого зарубіжжя. Енергетика — це базова галузь будь-якої країни, в її розвитку зупинятися не можна. Тому на «Турбоатомі», за підсумками роботи за 2008 рік, високий рівень рентабельності, більш як 40%, і ми його, впевнений, втримаємо й у майбутньому. У нас одна з найвищих зарплат по Україні — 2400 середня по підприємству і 3500 по робітничих основних професіях. У подальшому плата за працю буде тільки зростати.

У галузі машинобудування ми першими запровадили погодинну оплату праці і вже бачимо позитивні результати. Насамперед ми зуміли збалансувати завантаження працівників підприємства. Ми оцінили кожного працівника, його кваліфікацію, його можливості і визначили той мінімальний рівень зарплати, яку людина сьогодні має, враховуючи існуючий ринок праці. Це є погодинна, гарантована оплата праці. Але ми ще і запровадили на підприємстві преміальні доплати, що залежать від якості роботи, виконаної тим чи іншим працівником, дисципліни праці і т. д., але вони вже регулюються не адміністрацією заводу, а бригадним, цеховим колективом. Сьогодні зарплата працівника залежить не тільки від наряду і розцінки, затвердженої кілька років тому, а від його внеску в конкретну продукцію у складі конкретної бригади цеху і колективу. Усе це дало змогу значно збільшити продуктивність праці.

На жаль, боротьба за завод на корпоративних фронтах триває, і ми маємо щотижневі збори акціонерів з ініціативи компанії «Сварог Ессет Менеджмент», що розраховує на якісь чи то правові, чи то організаційні чвари на заводі, навколо заводу, у органах влади і управління, у країні, щоб підприємство захопити. Ми, безумовно, цього не допустимо, колектив працює, і показники відповідно дають можливість констатувати, що добра від добра не шукають. Підприємство, як і раніше, охороняють Внутрішні війська України. Це розпорядження Президента, і воно чітко виконується. Напевно, такий прецедент єдиний у своєму роді.

21 січня, у день нашого ювілею, пройдуть великі урочисті збори, концерт у Харківському оперному театрі, на якому будуть присутні вищі посадові особи міста, області, сподіваюся, і країни. Ми запросили керівників Фонду держмайна, Міністерства промислової політики, запросили уряд, запросили Президента. Приємно сказати, що підписано Указ Президента України про нагородження великої групи працівників «Турбоатома» високими урядовими нагородами. Ми дякуємо державі, Президенту, уряду, місцевій владі за високу оцінку нашої праці».

Публікацію підготував Микола КОСИЙ.

Харків.

Вид підприємства.

Фото автора.

Ми не просимо великої допомоги ззовні, але ми не хочемо, щоб нас «роздерибанили»

Як законсервувати інвестиції в банках?

Щойно уряд пані Тимошенко забив у передріздвяні дзвони, попереджаючи і так немайновитих громадян про страшну всесвітню економічну кризу, як українці були шоковані брутальним ставленням вітчизняних банків до себе та своїх накопичень. Доки у Греції палили поліцейські машини та розбивали банківські вітрини, пересічний українець терпляче чекав, коли банки змилостивляться повернути бодай щось із покладеного ним на депозити. Банкіри в теленовинах всіляко заспокоювали наших громадян, що рано чи пізно свої кошти вони таки побачать. А урядовці заходилися рятувати банки за рахунок кредитів Міжнародного валютного фонду, тобто за гроші дітей та онуків нинішніх вкладників. Проте пересічний українець — натура особливо терпляча й завідомо винувата, отож навіть така перспектива, вималювана урядом, який, власне, стократ і посилив кризу, не допустив бодай якихось організованих акцій спротиву. Зрештою, знаючи, що ми — кожен поодинці, банки не особливо й очікували якогось атентату. Більше того, відсутність дамоклового меча над запамороченими банкірськими головами призвела до зневаги навіть до багатомільйонних клієнтів.

У нашому випадку йдеться про відомий в Україні «Приватбанк», з одного боку, та фірму ТОВ «Вайс Груп» — з другого. Ще задовго до того, як ізраїльські танки почали боронити терени сектору Газа, а точніше, на початку 2007 року порядний ізраїльський бізнесмен, керівник згаданої компанії відкрив у ЗАТ «Приватбанк» рахунок. Згодом перерахував у «Приватбанк» 2013371 гривню і 37 копійок, формуючи статутний фонд та активи для бізнесової діяльності в Україні. Нині вкладник каже, що якби знав, у що для нього стане обслуговування «Приватбанку», обійшов би його десятою дорогою.

Одразу наголосимо, що підприємець працює в Україні на законних підставах згідно з Дозволом на працевлаштування №26531, виданим Державним центром зайнятості Мінпраці. Цілком офіційний статус, усі необхідні документи та юридичну адресу має його компанія ТОВ «Вайс Груп». Основним видом її діяльності на даний момент є будівництво житлового комплексу «Новий Копилів» у селі Копилів Макарівського району Київської області. Акурат на виконання програми українського уряду та накреслень Президента про забезпечення кожної української родини, котра цього потребує, житлом.

Тепер залишилося розпоряджатися власними коштами на рахунках «Приватбанку» та зводити в Копилові багатоквартирний будинок з інфраструктурою. На що бізнесмени, незважаючи на економічну кризу, котра замайоріла за океаном, дуже сподівалися. Проте, як з'ясувалося, «Приватбанк» мав інші види на кошти ТОВ «Вайс Груп». П'ятнадцятого жовтня 2008 року до «Приватбанку» цією бізнесовою структурою було подано заяву про зняття грошових коштів з депозитного рахунку та переведення їх на поточний рахунок ТОВ «Вайс Груп». Шістнадцятого жовтня 2008 року банк виконав операцію з перерахування 2186000 гривень плюс 106000 гривень, що становили відсотки по депозитному договору, з депозиту на поточний рахунок. На цьому гроші ТОВ «Вайс Груп» намертво залягли у «Приватбанку», точніше, у Київському ГРУ «Приватбанк». Майже жодної з кількох десятків платіжок, поданих бухгалтерами згаданої бізнесової структури, не було проведено. Минуло католицьке Різдво, єврейське свято Ханука, ортодоксальне Різдво, а бодай копійки кревних грошей іноземний інвестор від банку не дочекався. Як не дочекався пояснень, котрі трималися б купи або принаймні поваги як до клієнта банку. «Приватбанк» затіяв затяжну паперову тяганину, яка в більшості випадків, на мій погляд, суперечить і чинному законодавству, і здоровому глузду. Ізраїльський підприємець вважає, що над ним просто знущаються. Зрозуміло, що у випадку з «Приватбанком» про антисемітизм не йдеться, то в чому тоді річ? Самі бізнесмени причин такої дивної фінансової політики з боку шанованої в Україні фінансової структури пояснити не можуть. Юристи стверджують, що за всю історію існування світової банківської системи їхній конкретний випадок прецедента не має. До керівника групи «Приват» пана Коломойського достукатися практично неможливо, легше взяти автограф у Пола Маккартні або в якоїсь телезірки чи міс України.

Керівник Київського ГРУ В. Заворотній та керівник центрального офісу «Приватбанку» О. Дубілет пишуть стуброваним підприємцям ніжні листи. А їхні клерки ретельно завертають усі подані в банк платіжки, щоразу безапеляційно посилаючись на необхідність моніторингу перерахованих коштів, який розтягнувся на місяці.

Доки банкіри успішно користуються чужими мільйонами і тримають хорошу міну, щораз складаючи в кишені банкірської жилетки фігу, підприємці нариваються на все більші неприємності. У нашому випадку банк не пропускає навіть платіжки зі сплати податку на землю до держбюджету. І що більше проходить часу, то зухваліше поводяться банкіри, демонструючи непробивну стійкість, подібну до тієї, яку свого часу швейцарські банки продемонстрували відомству адмірала Канаріса. Але ж у нашому випадку йдеться про людей, які дорожать своєю репутацією, мають шановане ділове реноме і прийшли на український ринок працювати плодовито та прозоро.

Що ж банк? Починаючи з 16 жовтня 2008 року, на кожне платіжне доручення ТОВ «Вайс Груп» Київське ГРУ «Приватбанк» вимагає дати пояснення про операцію та надати підтверджувальні документи. Кожна платіжка повертається з майже незмінним формулюванням: «Повернуто без виконання, бо операція підпадає під фінансовий моніторинг. Були затребувані додаткові документи для виконання платіжного доручення». Це саме стосувалося й випадку зі сплатою податку на землю до державного бюджету України, сплатою за послуги «Київстару». З незрозумілих для підприємців мотивів Київське ГРУ «Приватбанк» вважає й ці операції такими, що підпадають під фінансовий моніторинг. У результаті такого, з дозволу сказати, обслуговування через несплату необхідних фіскальних платежів наросла багатотисячна пеня, проте і цей факт не розчулив банкірів.

Упавши мало не в відчай, компанія приймає рішення закрити поточний рахунок у Київському ГРУ «Приватбанк», а залишок у сумі 2 мільйони 441 тисяча 988 гривень перевести на інший рахунок до іншого банку. Для цього відповідно до Інструкції Національного банку України «Про порядок відкриття, використання й закриття рахунків у національній та іноземних валютах» було подано заяву на закриття рахунку, квитанцію про сплату грошових коштів за цю процедуру і, звісно, платіжне доручення про перерахування згаданої суми. Цю заявку «Приватбанк» не виконав до сьогодні, а начальник відділення Крючек зробила вже звичну відмітку про повернення платіжного доручення без виконання у зв'язку з тим, що й ця операція підлягає фінансовому моніторингу. Глава правління пан Дубілет додав таке: «Повідомляємо, що виконати платіжне доручення банк не мав можливості, тому що залишок коштів на поточному рахунку не дорівнював сумі коштів, зазначених у платіжному дорученні». Знову згаяно час. Схоже, у згаданій філії нині, користуючись роздмуханою у ЗМІ кризою, діють за принципом «з клієнта — по нитці, банкіру — «Бріоні». Підприємці зробили ще декілька спроб поскаржитися пану Коломойському, але дістатися верхів системи «Приват» так і не змогли.

Та що казати, якщо банк у схожий спосіб обійшовся навіть із виконавчою службою Шевченківського району, котра за рішенням Солом'янського районного суду міста Києва намагалася стягнути з ТОВ «Вайс Груп» кошти на користь одного з акціонерів, які компанія, до речі, мала намір сплатити добровільно. Навіть на платіжну вимогу на користь стягувача ВДВС Шевченківського районного управління юстиції в м. Києві підприємці отримали стандартну відписку про неможливість виконати операцію. Десятки скарг, які обведений банком довкола пальця забудовник адресував до голови правління «Приватбанку», до керівництва НБУ України, до Державного комітету фінансового моніторингу, до Департаменту Асоціації українських банків з питань нагляду та регулювання банківської діяльності, не дали відповіді, на яких підставах, згідно з якими документами «Приватбанк» утримує чужі кошти в розмірі 2 мільйони 441 тисяча 988 гривень. Самому ж банку ТОВ «Вайс Груп» надано 71 документ з наміром провести 10 фінансових операцій. Банк нехтує й вимоги Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом», на який буцімто щоразу посилаються його клерки. Бо закон передбачає, що банк повинен протягом трьох робочих днів надати інформацію про фінансову операцію, яка підлягає обов'язковому фінансовому моніторингу, до уповноваженого органу (Державного комітету фінансового моніторингу України). При цьому частина 4 статті 8 цього закону забороняє працівникам суб'єктів первинного фінансового моніторингу повідомляти про це осіб, які здійснюють фінансову операцію, тобто ТОВ «Вайс Груп». Це схоже на випадок, переконані юристи ТОВ «Вайс Груп», коли будь-яка фінансова структура може перебирати на себе роль законодавця, судді.

У нещодавньому інтерв'ю газеті «Бульвар» Гордона» (№1 (193), січень 2009 р.) добрий знайомий пана Коломойського, відомий український бізнесмен Вадим Рабинович, котрий, схоже, знає, звідки ноги ростуть в українській версії світової кризи, заявив: «Банки заробляють гроші, заморозивши вклади своїх клієнтів. Люди добрі, яка ж це криза? Це крадіжка!.. Банки України за 11 місяців заробили 10 з лишнім мільярдів гривень, а прості громадяни свої гроші втратили. Україна отримала 15 мільярдів допомоги, її золотовалютний запас у 2008 році зменшився наполовину — це ще 15 мільярдів. Куди їх поділи, розкажіть мені? Де 30 мільярдів, яких вистачить будь-якій країні, щоб рік існувати і з ранку до вечора їсти баранчика на рожні?» — запитує український олігарх. З ним неможливо не погодитися, лише слід уточнити, що роль жертовних баранчиків на рожні банкіри відписали своїм вкладникам.

Нині іноземний інвестор, якого, за словами того-таки пана Рабиновича, як і більшість українських вкладників, банкіри нагло зґвалтували просто на площі, уже не знає, до кого апелювати. Урядовці носяться з банками, як з писаною торбою, рятуючи жирних котів від обкрадених вкладників. НБУ, котрий фактично знищив одне з найбільших надбань останніх років — національну валюту, й далі дрімає на асигнаціях, а гарант тримає затяжну паузу, як забудькуватий диригент. Ці двері теж зачинені, бо перші люди системи «Приват» ходять у його секретаріат, як додому.

На мою думку, ошуканим забудовникам залишається хіба що вірити, що рано чи пізно час розплати настане, проте кардинально наблизити його можуть лише згуртовані вкладники банків. А поки що тим, хто збирається віднести свої гроші в банк, вони радять десять разів подумати, а чи варто. Наведена фінансова історія свідчить не на користь щонайменше одного з них.

Сергій СУЛИМА.

Мал. Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

Про розвиток подій довкола цієї сумної банківської історії газета розповість у наступних числах

ОГОЛОШЕННЯ

ТБ «Регіональна товарна біржа» оголошує аукціон з продажу майна банкрута КП «Житло», який відбудеться о 10:00 20.02.09 р. за адресою: м. Черкаси, вул. Смілянська, 86, кім. 316. Власник майна: КП «Житло», 20040, вул. Радянська, 20, м. Тальне, Черкаська область.

Об'єкти продажу:

1. Нежитлова одноповерхова будівля, А, 211.9 кв. м; підвал з прибудовою, пдА, 184,2 кв. м; сарай-гараж, Б, 107,3; підвал пдБ, 100,2 кв. м; вбиральня, В; сарай, Г; вимощення, І; огорожа металева, 1, ворота, 3. Нерухомість розташована на земельній ділянці 1774 кв. м. Вартість продажу - 384 500 грн.

Ознайомитись з майном можна в робочий час за адресою власника.

Бажаючим необхідно сплатити 17,00 грн. за участь та гарантійний внесок (10%) на р/р ТБ «РТБ» №26005062745801 в ВАТ «СВЕД банк» у м. Києві, МФО 300164, і. к. 32339867.

Прийом заявок на участь в аукціоні закінчується 19.02.09 р.

Телефони для довідок: 8 (0472) 38-32-26, 63-08-46, 8-097-506-05-27.

Ухвалою Господарського суду Донецької області (м. Донецьк, вул. Артема, 157) від 12.01.09 р. порушено справу №42/190Б про банкрутство відносно Акціонерного Товариства Закритого Типу «Артемівський м'ясокомбінат» (84500, м. Артемівськ, вул. Алебастрова, 1, ЄДРПОУ 00443341, р/р 26003301789598 у філії «ГУ Промінвестбанку у Донецькій області» МФО 334635. 29.12.2008 р. введено мораторій на задоволення вимог кредиторів.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Поліщука Олександра Борисовича, ліцензія серії АВ №176082 (ідентифікаційний номер 2341618058, адреса: 83045, м. Донецьк, вул. Воровського, 5/1).

Постановою Господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-б) № 50/381 від 12.11.2008 року ЗАТ «Аудиторська фірма «Академаудит» (01032, м. Київ, бул. Шевченка, 60, код ЄДРПОУ 23714848) визнано банкрутом.

Ліквідатором по вищезазначеному підприємству призначено арбітражного керуючого Дяченка Сергія Вікторовича (ліцензія серії АБ № 216945 від 21.04.2005 року, м. Ірпінь, Київська обл., вул. Баумана, 4).

Згідно постанови Господарського суду Вінницької області (21036, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 7) від 12 грудня 2008 року у справі № 10/187-08 Приватного сільськогосподарського підприємства «Обрій» (юридична адреса: 23133, Вінницька область, Жмеринський район, с. Лопатинці, інд. код 30087033) визнано банкрутом відповідно до ст. 52 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом».

Ліквідатором призначено Глебова Василя Федоровича (м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 23, ліцензія АВ 158475 від 13.12.2006 року, інд. код 1702405154, тел. 67-33-66).

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються Господарським судом протягом місяця з дня опублікування.

Господарським судом Полтавської області (36000, м. Полтава, вул. Зигіна, 1) ухвалою від 09.12.2008 року відкрито провадження у справі № 7/72-4/87 про банкрутство відкритого акціонерного товариства «Хорольська сільгосхімія» (37800, Полтавська область, м. Хорол, вул. Леніна, 145, код ЄДРПОУ 05487188, р/р № 26006300945068 в ПРУ КБ «Приватбанк», МФО 331401).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Болтіка Сергія Михайловича, ліцензія АА № 347077 від 02.07.2007 року, м. Полтава-19, а/с 1841.

Претензії кредиторів та заяви можливих санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарський суд міста Києва, 01030, м. Київ, вул. Богдана Хмельницького, 44-б, Постановою по справі №49/281-б від 29.12.2008 року визнав банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Комбудсервіс 2007» (адреса: 03124, м. Київ, вул. Миколи Василенка, 7-А, код ЄДРПОУ 35008003), р/р 26006001005301 в АКБ «Східно-Європейський банк» у м. Києві, МФО 322658, і відкриває ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Товариство з обмеженою відповідальністю «ЮФОРТ», код ЄДРПОУ 35714533, р/р 26003033000055 в ТОВ «Фінростбанк» в м. Києві, МФО 328599, м. Київ, вул. Миколи Василенка, 7-А.

Кредитори протягом місяця після опублікування даного оголошення можуть звернутись із заявою про визнання кредитором по справі до господарського суду м. Києва.

Господарський суд міста Києва, 01030, м. Київ, вул. Богдана Хмельницького, 44-б, Постановою по справі №49/280-б від 29.12.2008 року визнав банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «СКАЙБУДІНВЕСТ» (адреса: 03124, м. Київ, вул. Миколи Василенка, 7-А, код ЄДРПОУ 35008050), р/р 26009001005201 в АКБ «Східно-Європейський банк» у м. Києві, МФО 322658, і відкриває ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Товариство з обмеженою відповідальністю «ЮФОРТ», код ЄДРПОУ 35714533, р/р 26003033000055 в ТОВ «Фінростбанк» в м. Києві, МФО 328599, м. Київ, вул. Миколи Василенка, 7-А.

Кредитори протягом місяця після опублікування даного оголошення можуть звернутись із заявою про визнання кредитором по справі до господарського суду м. Києва.

Постановою господарського суду Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8 під'їзд) від 12.01.2009 по справі №Б-19/209-08 фізичну особу-підприємця Нестеренка Олександра Олександровича, ідентифікаційний код 2993304331, було визнано банкрутом і розпочато ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Капустіна Володимира Володимировича, для листів: 61029, м. Харків, вул. Кронштадтська, буд. 138. Заяви кредиторів приймаються протягом двох місяців з дня прийняття постанови про визнання боржника банкрутом.

ТОВ "Арктика, ЛТД", код 32938581 згідно постанови господарського суду Харківської обл. від 01.12.2008 р. по справі № Б-39/171-08 визнано банкрутом.

Вимоги кредиторів приймаються ліквідатором Кузнєцовою І. В. (ліц. АВ № 397349 від 26.11.2008 р.) за адресою: 61204, м. Харків, пр. Л. Свободи, 50-В, кв. 49.

Господарським судом Кіровоградської області (вул. Луначарського, 29, м. Кіровоград, 25006) ухвалою від 24 листопада 2008 року порушено провадження по справі №11/140 про визнання банкрутом ДОЧІРНЬОГО ПІДПРИЄМСТВА ОСОБЛИВЕ КОНСТРУКТОРСЬКЕ БЮРО ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСНАСТКИ ВІДКРИТОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ЗАВОД СЕГМЕНТ» (вул. Родимцева, буд. 83, м. Кіровоград, 25011. Р/р №26006301330564 в Промінвестбанку м. Кіровоград, МФО 323301, код ЄДРПОУ 13744765) та введена процедура розпорядження майном боржника.

Розпорядником майна боржника призначено арбітражного керуючого Стіфутіна Ігоря Валерійовича (ліцензія Державного департаменту з питань банкрутства серії АВ №397189 від 25.06.2008 року, адреса: 25006, м. Кіровоград, а/с 5/8, тел.: (0522) 32-27-18).

Повідомляємо, що ухвалою Окружного адміністративного суду міста Києва від 16.12.2008 р. відкрито провадження в адміністративній справі № 6/103 за позовом ВАТ «МФС» до Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку про визнання незаконним рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 17.10.2006 р. № 1000 «Про затвердження Положення про порядок ведення реєстрів власників іменних цінних паперів» в частині.

Попередній судовий розгляд справи призначено на 29.01.2009 р. о 10.30 у приміщенні Окружного адміністративного суду міста Києва (м. Київ, вул. Десятинна, 4/6, зал судового засідання № 8).

Ухвалою Господарського суду Донецької області (адреса суду: 83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) від 25.12.2008 р. порушено справу № 45/233б про банкрутство Закритого акціонерного товариства «Трест «Донбастрансбуд» (код ЄДРПОУ 01380329, п/р 260032057 в ВАТ «Райффайзен Банк Аваль», МФО 335076, адреса: 83055, м. Донецьк, пр. Театральний, 15) та введено мораторій на задоволення вимог кредиторів. Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Карпенко Андрія Анатолійовича (ліцензія серія АВ № 307267 від 24.02.2007 року, адреса: Донецька область, м. Селідове, вул. Дубиніна, б. 6). Заяви осіб, які виявили бажання взяти участь у санації та заяви з вимогами кредиторів подаються протягом тридцяти днів з дня опублікування оголошення.

ТОВ дружнє підприємство Технологічної Групи "ЕКІПАЖ", код 31149121 згідно постанови господарського суду Харківської обл. від 22.12.2008 р. по справі № Б-39/180-08 визнано банкрутом.

Вимоги кредиторів приймаються ліквідатором Кузнєцовою І. В. (ліц. АВ № 397349 від 26.11.2008 р.) за адресою: 61204, м. Харків, пр. Л. Свободи, 50-В, кв. 49.

В оголошенні про порушення справи Б-19/182-08 про банкрутство ПП "Балмолоко-переробка" (ГУ № 2 (4502) від 13.01.2009 р.), код ЄДРПОУ слід читати 31269176.

Постановою господарського суду Донецької області від 29.05.2008 р. (справа № 5/22Б) товариство з обмеженою відповідальністю «ВВС - Донбас», м. Донецьк, 830095, вул. Флотська, 1, код ЄДРПОУ 30482603, визнано банкрутом, відкрита ліквідаційна процедура. Ухвалою господарського суду Донецької області від 10.11.2008 р. ліквідатором по справі № 5/22Б призначено арбітражного керуючого Воробйову Лілію Анатоліївну, ліцензія серії АВ № 176011, тел. 8-095-190-37-42.

Претензії кредиторів приймаються в місячний строк за адресою: м. Донецьк, 83018, а/с 5263.

Господарський суд Миколаївської області (м. Миколаїв, вул. Адміральська, 22) Постановою від 30.12.2008 р. по справі № 5/612/08 про банкрутство підприємства ТОВ «Вояс» (код 34851775, м. Миколаїв, пр. Жовтневий, 312 А/1) визнав боржника банкрутом та призначив ліквідатором підприємства - Руденко Тетяну Володимирівну (ліцензія серії АБ № 271512 від 03.11.2005 р., 54058, м. Миколаїв, вул. Лазурна, 50, к. 104, тел. 8 (0512) 593151). Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду міста Києва (м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б, 01030) від 08.12.08 р. справа № 49/276-б визнано банкрутом ТОВ «Лаборемус ЛЛС», 01103, м. Київ, вул. Кіквідзе, 18, ЄДРПОУ 35481363.

Ліквідатором у справі ініціюючого кредитора призначити Товариство з обмеженою відповідальністю «Північно-Український Будівельний Альянс», код ЄДРПОУ 35129952.

Претензії кредиторів приймаються у місячний термін з дня опублікування оголошення.

Постановою господарського суду Полтавської області (36000, м. Полтава, вул. Зигіна, 1) від 09.12.2008 року по справі №23/17 визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру на ПП «Технопром-Автоматика», 39611, Полтавська область, м. Кременчук, вул. Індустріальна, 14, код ЄДРПОУ 33910263.

Ліквідатором призначено Чорнокондратенко І. П. (39602, м. Кременчук, вул. В. Бойко, 13, оф. 12). Претензії кредиторів приймаються протягом 30 днів з моменту опублікування оголошення.

Страховий поліс

ОСАГО ВВВ 0460246532 загублений.
Даний поліс вважати недійсним.

Постановою господарського суду м. Києва (м.Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-б) від 27.11.2008 року в справі № 44/397-б ТОВ «Київська продовольча компанія» (юридична адреса: 03039, м. Київ, просп. 40-річчя Жовтня, буд. 120, к. 1, ЄДРПОУ 31809139) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором банкрута призначено Тарасенка Т. П. (Ліцензія Серія АВ № 307415 від 23.04.2007 року, пош. адреса: м. Київ, вул. Доброхотова, 17, кв. 49).

21.01.2009 року о 10.00 год. в залі судових засідань Шумського районного суду Тернопільської обл., що в м. Шумськ, вул. І. Франка, 28, буде слухатись цивільна справа за позовом Воробець Таміли Леонтіївни до Кушніренко Олексія Мефодійовича про визнання особи такою, що втратила право користуватися житловим приміщенням.

Суд викликає Кушніренко Олексія Мефодійовича в судове засідання, як відповідача.

Суддя Шумського Районного суду Т. М. Олійник.

Постановою Господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) від 22.12.2008 р. по справі №42/172 Б Концерн «Укрвуглевторзбагачення» (83003, м. Донецьк, пр. Ілліча, 89, код ЄДРПОУ 34850001) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру у відповідності до ст. 51 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом». Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Карпачеву Людмилу Анатоліївну (ліцензія АВ №158286 від 12.10.2006 р.). Вимоги кредиторів приймаються у місячний термін з дати виходу оголошення за адресою ліквідатора (83015, м. Донецьк, вул. Челюскінців, 196, кв. 70).

Постановою господарського суду Кіровоградської області від 16.12.2008 р. по справі №9/269 визнано банкрутом товариство з обмеженою відповідальністю «Сальковцукроінвест» (Україна, Кіровоградська область, Гайворонський район, смт. Сальково, вул. Заводська, 1, код ЄДРПОУ 30229719) та відкрито ліквідаційну процедуру даного підприємства, ліквідатором призначено Христенко Вадима Васильовича, ліцензія серія АБ №176056 від 8.06.2005 року (25028, Україна м. Кіровоград, вул. Героїв Сталінграду, 4, кв. 9, тел.: (0522) 22-75-86, 22-05-25).

Господарським судом Миколаївської області (54000, м. Миколаїв, вул. Адміральська, 22) згідно Постанови від 18 грудня 2008 року по справі №2/476/08 визнано банкрутом Приватне підприємство «М-Едванс» (код ЄДРПОУ 33367591, 54025, м. Миколаїв, пр-т Героїв Сталінграду, 13-В, кв. 48, п/р 26000000858001 в МД АТ «Індекс-Банк», МФО 326944). Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Черепенко Вікторію Григорівну (ліцензія АБ №176091 від 21.06.2005 року), адреса: 54017, м. Миколаїв, вул. Московська, 54-а. Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня публікації оголошення.

Господарський суд Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) ухвалою від 24.11.2008 р. порушив справу №5/167Б про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Оксана» (84200, м. Дружківка, Донецька область, вул. Космонавтів, б. 56, ЄДРПОУ 23978085, р/р 26001301470585 в АК ПІБ, м. Дружківка, МФО 334334). 24.11.2008 р. введений мораторій на задоволення вимог кредиторів. Розпорядником майна призначений арбітражний керуючий Гончаров Дмитро Олександрович, ліцензія: серія АБ №176262 від 14.11.2005 р., адреса: 83001, м. Донецьк, пр. Театральний, 21, к. 404. Вимоги кредиторів і санаторій приймаються протягом 30 днів з дня публікації оголошення.

Постановою господарського суду Луганської області від 12.01.2009 р. № 20/93б визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура товариства з обмеженою відповідальністю «БІЗНЕС-СИСТЕМИ ДОНБАСУ», код ЄДРПОУ 32842156, р/р 2600711484, МФО 304007 в Ровеньковському відділенні ЛОД ВАТ «Райффайзен банк Аваль», юридична адреса: м. Ровеньки Луганської області, вул. Капанеллі, буд. № 2а.

Ліквідатором боржника призначений голова ліквідаційної комісії Кулик Віктор Вікторович, ідентифікаційний код 013902918, 91051, м. Луганськ, кв. Жукова, 4/27, тел. 53-21-21. Претензії приймаються протягом місяця від дня публікації оголошення за адресою ліквідатора.

ГОЛОС УКРАЇНИ № 9 (4509)
СЕРЕДА, 21 СІЧНЯ 2009

Завтра в Київському музеї російського мистецтва відкриється виставка «Український батько російського футуризму», присвячена творчості художника Давида Бурлюка

У столичній галереї «Лавра» відкрито виставку робіт художника Сергія Якутовича до фільму «Молитва за гетьмана Мазепу»

«Чому я, мамо, таким вродився? Всі кулі світу ідуть крізь мене»

ФАМІЛЬНІ МЕМУАРИ

Обранець. Саме це слово спадає на думку, коли йдеться про Бориса Миколайовича МОЗОЛЕВСЬКОГО. Йому відкрила свою золоту таємницю Товста могила. Його любила муза поезії. Він легко знаходив друзів і соратників. А ще в його житті була кочегарка (а могла бути і Мордва), льотна школа без злітної смуги до неба. Були віра і розчарування. Але віри все–таки більше. А ще — кохання. «Кохання для Мозолевського було такою субстанцією, без якої він не міг жити», — згадує його дружина Віра Данилівна.

— Зустрілися ми дуже пізно. Мозолевському було 46 років, мені — на три менше... Зустрілися випадково. Хоч жили в одному кварталі, проте наші шляхи не перетиналися. А того дня мене занесло до кав'ярні. Як зараз пам'ятаю, стоїть біля буфетниці чоловік і кокетує: «Тамарочко, чашечку кави і трішечки щастя...» Я взяла свою каву і відійшла до столика. Чоловік теж узяв каву і підсів до мене. Каже: «А у вас є щастя?» А у мене три дні, як померла мама... Яке щастя? Кажу: «Нема». Мені було дуже сумно, самотньо і страшно... Потім ми вийшли з кафетерію, і Мозолевський вирішив провести мене додому. Я ні до того, ні після — ні з ким на вулицях не знайомилася. Це Борис міг познайомитися з ким завгодно і де завгодно... Він щось розповідав про музей коштовностей, про археологічні знахідки: і те я знайшов, і те... Послухала я його, та й кажу: «Мазунчик долі». А він так гірко: «Який же я мазунчик?»

Через два місяці ми одружилися і прожили разом дванадцять щасливих років.

— Коли ви зустрілися, Мозолевський уже мав визнання і як поет, і як археолог...

— Він був такий емоційний і запальний, що найперше я зрозуміла: це — поет. Прийшла додому, кажу доньці: «Познайомилася з поетом». Вона сміється. А археологією я тоді не дуже цікавилася. Щось чула про Товсту могилу, бо виписувала журнал «Знание — сила». Але мені «відкрили очі» близькі знайомі. Ми пішли до них у гості і подарували Борисову книгу «Товста могила». Тоді я й почула: «Та ти знаєш, хто це? Це ж сам Мозолевський!»

— Тобто зірковою хворобою Борис Миколайович не страждав?

— Що ви? Коли про нього згадують, то найперше кажуть: «Він був такий щирий!». Під час відпусток я їздила до нього в археологічний табір, і бачила скільки там збиралося людей: знайомі, знайомі знайомих... Він був дотепний. Здавався безтурботним веселуном. Люди тягнулися до нього, бо життя таке суворе, хочеться почути добре слово, особливо, як воно щире. Не знаю, звідки у нього це бралося. Мабуть, тому що він був поетом.

— Він був більше поетом чи науковцем?

— Він творив науку поетично. Мені здається, це не можна розірвати. Кожна маленька знахідка могла стати художнім образом.

— Він згадував роки, проведені в кочегарці?

— Весь час згадував. Він прожив небагато — 57 років. У 20 років його звільнили із льотної спецшколи. Залишається 37 років. І з них 13 він провів у кочегарці. Десь у нього був дім, дружина (яка, мабуть, була незадоволена тими копійками, які він приносив), діти (Андрій та Наталка). Він писав вірші, мріяв, думав... Він дуже багато думав. Колись, пам'ятаю, виходжу на кухню, а він стоїть, курить (курив дуже багато). Кажу: «Чого ти нічого не робиш?». А він так серйозно: «Чому нічого не роблю? Я думаю».

Борис Мозолевський з матір'ю. Кінець 1950-х років.

«Тоді я не знав, що українець»

— Борис Миколайович починав писати вірші російською мовою. На українську він перейшов після пекторалі. Ви не знаєте чому?

— Коли його про це запитували, він жартома відповідав: «Бо я тоді не знав, що я українець». Чому він почав писати вірші українською мовою, Борис пояснив у статті «Шлях до себе». «Було мені 15 років, коли я, закінчивши сільську семирічку, вступив до Одеської спецшколи Військово-Повітряних Сил. Як пишалися ми своїм призначенням, якими дорослими відчували себе! І понад усе вірили своїм золотим наставникам — учорашнім переможцям, вірним лицарям нашого народу... А вони учили, що завтра наше покоління вже житиме за комунізму, всі нації при цьому мають злитися в одну, отже, чим швидше позбавимося ми будь-яких національних чуттів, тим краще буде і для нас, і для народу нашого... Так поволі забув я і хто я, і звідки, став думати і писати російською, і, можливо, ніколи й не згадав би про своє походження, коли б пряміше склалося моє життя. Проте сталося так, що я «вилетів» із авіації — було перше скорочення Збройних сил, і повела мене далі поезія, іскрина яких жевріла в мені з дитинства...»

З дружиною Вірою Данилівною біля оперного театру. Львів. 1990 р.

— Він шкодував, що не став льотчиком?

— Дуже шкодував. (До речі, син Мозолевського Андрій таки став льотчиком. — **Авт.**) 20 років. Вік максималізму. Небо манило, а він ішов в нікуди. Звичайно, Борис міг повернутися додому до матері. Але з чим? Адже його посилали, щоб він отримав освіту, професію! Вирішив поїхати до Львова. Потім казав, що його поманила гуцулка Ксеня. Хлопці зібрали йому на дорогу грошей. Але у Львові Борис роботи не знайшов. Десь натрапив на вербувальника з київського заводу залізобетонних конструкцій. Так і потрапив до Києва. А якби не відрахували, хтозна, як тоді склалася б його доля...

— Борис Миколайович писав, що до 30 років не планував бути археологом...

— Не планував. Коли Борис потрапив на завод, його поставили возити щебінку. А потім на заводі побачили, що хлопець свідомий, береться до роботи, і зробили його секретарем комсомольської організації. А на такому заводі яка була комсомольська організація? Ніяка. Зібрали внески, провели збори. А Мозолевський почав за марксистськими принципами вимагати, щоб була комсомольська робота, свідомість. Так його виховали в льотній школі. Тож почав шукати правду, начальство побачило це і подумало: нащо нам такий борець? І його не тільки усунули з секретаря, а й з комсомолу ледве не виключили. Бориса підвели до того, що він написав: «Свободен я, и я имел в виду и вас, и ваш ЦК, и вашу партию». Так змінювалася його свідомість. Він опинився в заводській кочегарці. Міг там спитися, а він почав читати Канта і Гегеля. Вступив на заочне відділення історико-філософського факультету КДУ імені Т. Шевченка, почав їздити до археологічних експедицій, писав вірші.

А вірші завели його до шістдесятників, бо поету потрібна аудиторія. Для нього доленосним став виступ на зібранні в технікумі зв'язку (що на Леонтовича), коли він прочитав свій відомий вірш «Фрідріх Енгельс». Тоді Борис писав ще російською. Він проштудіював марксизм і дійшов висновку, що «Марксом выстраданный коммунизм» — це утопія. «Из каждого пролетария вырастает буржуй — и рабочий. Здесь и термин не тот, и понятия не прежние, И граница меж ними идет не по рву, Но компанию эту Хрущевых и Брежневых Я товарищами — не зову...» Це був 1964 рік.

Як могли цього хлопця не помітити? І він потрапив під ковпак. Після того зібрання багатьох людей заарештували. А за ним стежили. На роботу не брали. Кочегарка була єдиним місцем, де він мав право працювати. До нього приходили кадебісти. Борис казав, що серед них були такі розумні, що з ними було цікаво і говорити, і сперечатися. І деякі його навіть розуміли. А один навіть допоміг влаштуватися молодшим редактором у «Наукову думку». Потім Бориса зробили редактором, доручили редагувати книжку «Збройні сили України» Олени Апанович. За це і звільнили. Бо про які Збройні сили України могла йти мова 1969 року? І знову він пішов у кочегарку. Він писав: «Коли зашморг мав вже зовсім зійтися навколо моєї шиї і мені світило на кілька років поміняти клімат, збагнув я, що врятувати мене може тільки відкриття світового значення». І таким дивом стала царська пектораль. Вона була незапланована. Вона була вимріяна, вистраждана... Після цього його заднім числом зарахували до Інституту археології АН УРСР. Це було рішення директора Інституту Федора Павловича Шевченка, за що Мозолевський був йому дуже вдячний. До речі, Борис і Федір Павлович поховані поруч.

...Розумієте, пектораль набула такого розголосу. А як почали з'ясовувати: хто її знайшов, вийшло ніби інститут до цього і не причетний. Хоча так насправді воно й було.

Копали всі, а він знаходив

— Але на яких підставах він брав участь у розкопках?

«... збагнув я, що врятувати мене може тільки відкриття світового значення»

— Як позаштатний співробітник. Зимував у кочегарці, а влітку за угодою їздив в експедиції. Там познайомився з відомим російським археологом Олексієм Тереножкіним. Він полюбив Мозолевського. А його не можна було не любити, бо Борис був небайдужий. Його цікавило все. Він був не так археологом, як філософом і поетом. По закінченні інституту він мав отримати спеціальність «музеєзнавець». На останніх курсах студентів посилали у відрядження до Москви та Ленінграда. Коли Борис потрапив у ті музеї, побачив розкіш, багатства, яке створило людство, то це перевернуло весь його світогляд. І вже він замислився над цим одвічним запитанням: в чому полягає сутність життя, для чого ці люди жили? Почав шукати зв'язок часів. Мабуть, відповіді на ці запитання він вирішив знайти в археології.

Наприкінці 60-х в Орджонікідзе (Дніпропетровська область) розпочалося будівництво нових підприємств і кар'єрів. Під загрозою опинилися кургани. А оскільки штатні працівники Інституту археології були зайняті на інших розкопках, до Орджонікідзе досліджувати кургани відрядили безробітного Мозолевського. Він швидко знайшов спільну мову з директором гірничо-збагачувального комбінату Григорієм Середою, якого не бентежив дисидентський статус Мозолевського. Середа уклав з Інститутом договір про проведення археологічних досліджень на десять років. Постійно діючу Орджонікідзенську експедицію очолив Борис Мозолевський. 1971 року Мозолевський розпочав дослідження Товстої могили. Цікаво, що ще 1964 року вчитель Мозолевського О. Тереножкін пробив на Товстій могилі дві свердловини і не побачив світлої глини (ознаки скіфської могили). Мозолевський також розпочав свої роботи зі свердловин. Перші дві не давали підстав для оптимізму. Як пізніше згадував Мозолевський, «всупереч здоровому глузду, попри каторжну втому», він вирішив пробити останню третю свердловину!.. За кілька місяців з Товстої могили підняли золоту пектораль.

Коли він знайшов пектораль, йому було 35 років. Це були перші знахідки. Але пізніше в усіх курганах, які він розкопував, Борис щось знаходив. І це дратувало: всі копають, а він знаходить. Ніби з землі сипалося. Мені розповідали історію, як було знайдено знамениту чашу з Гайманової могили. Експедицією керував Василь Бідзіль. Борис там був рядовим працівником. І так сталося, що він провалився ногою в нішу, де й було заховано чашу. Така доля.

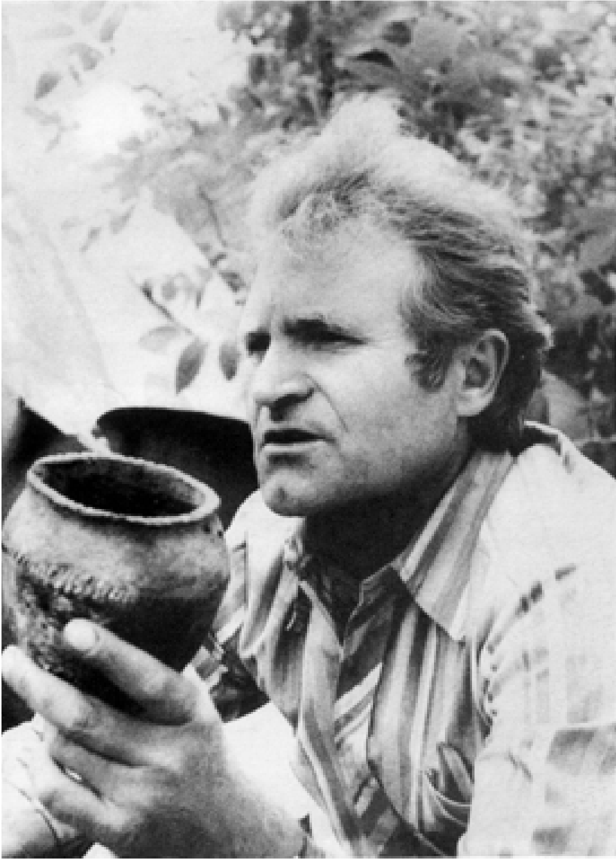
— Я читала байку, що коли було знайдено пектораль, Борис Миколайович загорнув її в шинель, пішов на залізничну станцію, і оскільки не було квитків ні до Москви, ні до Ленінграда, то попрохав допомоги у КДБ. І нібито в Ленінграді на пероні його зустрічав броньовик...

— Це байки. Коли він знайшов пектораль, усі одразу зрозуміли, що це шедевр. Борис розіслав телеграми у всі кінці. Жили вони в готелі «Юність». І часто згадували, що чомусь зовсім не було страху, що пектораль вкрадуть. Вона лежала у мішку десь під ліжком. Потім виділили міліціонерів. Ті охороняли не тільки пектораль, а й Товсту могилу. Везли її не в Москву, а в Київ, і також у супроводі міліціонерів. Казали, що у потязі Борис надягнув пектораль на себе, щоб не поцупили. Я про це його не питала, але думаю, що навряд чи. Коли вони привезли пектораль, Бориса запросили на президію АН України. Там організували виставку знахідок. Прийшов і Петро Шелест. Йому й кажуть, ось у Мозолевського навіть квартири немає. Шелест звернувся до Бориса Патона. Той одразу — треба дати Мозолевському квартиру. І отримав він одразу трикімнатну на проспекті Науки. Квартира була не дуже велика, як за метражем. Та й прожив він у ній не довго, бо розлучився з дружиною. Вони розміняли житло, і Борис перебрався в однокімнатну в Коломійському провулку. І вибрався з неї, вже коли ми одружилися і обміняли наші квартири на спільну.

— А взагалі він дуже шкодував, що сестра Клавдія, коли перебиралася в Боярку (вона, до речі, й досі там живе), продала батьківську хату. Казав: «Нема у мене тепер дому». І дуже любив місце, де розміщувався їхній експедиційний табір. Це біля Базавлуцького водосховища. Насадив там дерев, виноград, проклав труби для поливу. Бо це ж степ. Їздив туди дерева підв'язувати, підкопувати, підрізати. Це було те місце, куди він прагнув усю зиму. Там його душа відпочивала. Там поруч були однодумці, які шанували і любили його як людину. Від київських інтриг він тільки стомлювався.

— Садок зберігся?

— Дерева посохли, труби поіржавіли. Все змінилося. Але нещодавно мені подзвонили з Кривого Рогу і запросили на відкриття обеліска. На жаль, я через проблеми зі здоров'ям не змогла поїхати, але мені передали відеозапис. Стоїть обеліск поміж інших стел, які Борис сам позвозив туди з тих могил, які він розкопував. На його обеліску викарбувані слова з його вірша: «І коли упаду я десь на дорогах доби, Попрошу я не пам'яті, не книжок і не слави, — Ви прийміть назавжди мене, Базавлуцькі горби, — Сивий попіл гарячий мій в золоті своєї трави».

В експедиції. Кінець 1980-х років.

— Борис Миколайович вірив у Бога?

Борис Мозолевський: «З'ясувавши пружини, на яких трималося скіфське суспільство, з тугою я зрозумів, що не любов до золота, не зманіженість вдачі, не жорстокість і не зовнішні сили, як вважали стародавні історики, стали причиною його погуби. Вмерло воно внаслідок кризи ідеології, зрештою — кризи суспільної свідомості. Адже не на влаштування життя, а на обгрунтування та пропаганду ідеологічної системи, котра єдино й була опорою Скіфії, в IV ст. до н. е. пішла вся снага, всі життєві сили народу. Однак пропаганда ця, незважаючи на весь її розмах, вже не діяла на уми, і ідеологія, як ракова пухлина, з'їдала суспільство, яке ж і народила».

— Він казав: «Я суєвірний, але не релігіозний». Мабуть, у його житті справді багато містичного. Та й після смерті дива ставалися. Хоча б ця історія з пам'ятником. Коли він помер, гірничозбагачувальний комбінат зробив йому пам'ятник. Скульптор вмонтував у плити збільшену бронзову копію пекторалі (80 см в діаметрі). Це була центральна ланка. І через десять років пектораль поцупили. Я в міліцію зверталася, але, схоже, там не вірили, що пектораль можна знайти. А цього літа до мене прийшли хлопці з передачі «Паралельний світ»: «Ось, зникла пектораль, розбився портрет. Та й помер він рано»... Одне слово, сюжет мені не дуже сподобався: все зводилося до того, що Мозолевський потурбував прах скіфів і вони йому помстилися. Але наприкінці сюжету ведучий показав фото пам'ятника екстрасенсу. І та сказала: «Пектораль ще є, її не переплавили. Але щастя вона нікому не принесе. Якщо в домі, де вона зберігається, ще не сталася велика трагедія, то краще річ повернути». І уявіть собі: за кілька днів після передачі до Інституту археології зателефонували. Дзвонив чоловік, який купив цю пектораль на Куренівському ринку. Він побачив передачу, дізнався, що її поцупили з могильного пам'ятника Мозолевського і вирішив її повернути. Потім був ще один сюжет на телебаченні й журналісти у мене допитувалися: як я це можу пояснити. А я відповіла: «Я думаю, що скіфи вибачили Мозолевському. І знову повернули йому його пектораль».

...Якщо повернутися до запитання про українську мову, то коли він знайшов оцю пектораль, то сприйняв її як диво, як подарунок рідної землі. А степ він любив безмежно: у ньому він народився (в буквальному розумінні слова), у ньому жив (степ починався одразу за їхньою хатою)... І як людина емоційна він вирішив, що це сама рідна земля послала спасіння. І тоді він задумався: а хто ж я такий? Я — син своєї землі. А пишу російською? Ось тоді він свідомо перейшов на українську. Це було не легко. Він дуже багато працював над собою. Після пекторалі Бориса зарахували до Спілки письменників. Він розумів, що там йому не потуратимуть. Він дружив з Миколою Вінграновським, дуже шанував Василя Стуса, Ліну Костенко... А в спілці бував

Із золотою донею.

наїздами, коли повертався з експедицій. Казав: «Я у них хліба не відбиваю». А коли Борисові почали дорікати, що він погано знає українську, то він обклався словниками і практикумами. Він був дуже вимогливий і до себе, і до інших. Люди в експедиції їхали провести сезон, розслабитися, випити, завести роман... А він їхав працювати. І праця мала дяку.

Замість епілогу

Золоту пектораль, інші знахідки Бориса Мозолевського виставляли на показ в багатьох країнах світу. Перш ніж віддати пектораль до музею коштовностей, Борис Миколайович вирішив сфотографувати її: на квітучій яблуні, у зеленому лузі... 9 травня 1972 року він писав: «Більше такого привілля вона не знатиме. А сьогодні вже переддень від'їзду пекторалі до Америки. І їдеш ти без мене. Щасти ж тобі, золота моя доню, в твоїх всесвітніх мандрах». Мозолевський побував за кордоном тільки один раз. За кілька років до смерті його випустили до Фінляндії.

Наталя ФІЛІПЧУК.

Фото з книжки Б. Мозолевського «Поезії» (вид-во «Темпора»).

ПОДРОБИЦІ

Двадцятирічна дівчина написала книжку про Висоцького

П'ятикурсниця Марія Кушмет навчається на філологічному факультеті Донецького національного університету. В поезію Висоцького закохана з шостого класу. Почула його пісню по радіо. Ще не знала, хто то співає, але одразу закохалася.

...На твердій обкладинці книжки — портрет Висоцького. Всього 100 сторінок. Багато фотографій. Зокрема, є фото співбесідників авторки. Книжку створено на основі бесід про Володимира Висоцького. Марія спілкувалася особисто з кожним. Співбесідників обирала різних — освітян, підприємців, студентів, водіїв. Цікавилася — хто що пам'ятає про митця. Нарікає, що молодь знає його частіше лише як актора. Результати досліджень подано в книжці. Коротко передає їх цитатою: «Ми забули, що ми його любили?».

В особистому записнику дівчини, який завжди бере з собою, на першій сторінці теж Висоцький — в образі Гамлета. Марія називає його з осторогою — Володимир Семенович. Під час розмови цитує багато уривків із творів поета. «Я не визнаю жодної критики на адресу цієї людини. Всі образи сприймаю майже як власні. Один дивак вразив мене безглуздим зізнанням. Сказав, що він ще у восьмилітньому віці вичерпав для себе Висоцького. Але ж це неможливо! Висоцького можна пізнавати все життя у будь-які часи, бо він — безмежний!».

Марійчина книжка розійшлася вмить. Вийшла невеличким тиражем —500 примірників. Авторці дістався лише один екземпляр. «Навіть не знаю, як розповсюджували. Одну книжку я встигла надіслати до Москви, до музею імені Висоцького. Дуже нервувалася, бо не могла з ними зв'язатися. Зрештою, мені відповіли. Привітали і запропонували співпрацювати. Просили надіслати ще книжок, хоча б тридцять примірників. Сама я ніколи не була в Москві. Мрію там побувати, відвідати музей, покласти квіти до могили митця на Ваганьковському кладовищі».

Юна авторка зізнається, що кілька років тому втратила тата. Тоді ж їй до рук потрапили його власні нотатки. «Для мене став несподіванкою татків записник, адже я знайшла в ньому чимало текстів Володимира Семеновича. Того дня разом з мамою плакали. Пом'янули разом і татка, і Висоцького».

Марійка добре навчається. Пише вірші. Розмірковує в них над проблемами сучасності. Присвячує близьким людям. Пише здебільшого українською. Читає їх завзято, зосереджено, поривчасто. Дуже багато знає напам'ять. Зараз планує наступну книжку, збирає матеріали. Каже, що Висоцький — це голос епохи і про нього не можна мовчати.

З першою книжкою допоміг викладач. «Я робила стінгазету про Висоцького. Звернулася до завідувача кафедри української мови Анатолія Загнітка. Інтерв'ю з ним було першим. Надалі розмовляла вже з ректором. Вийшла величезна газета, її вивісили біля кафедри мови. На перервах вмикали пісні Висоцького. Це було саме в день його народження — шостого лютого. Тоді викладач порадив подумати про книжку. Ми почали співпрацю. Він написав вступну статтю, а я — статті-звернення до студентів, до самого митця. Всі матеріальні витрати взяв на себе викладач».

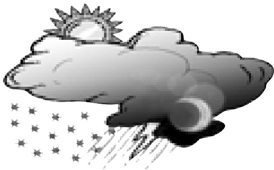
Тепер Марія планує влаштувати вечір Висоцького, на якому хоче побачити щирих шанувальників митця. Це буде на базі факультету. Впевнена — збереться чимало молоді. Тим часом розмірковує над тим, як отримати дозвіл на відвідування в'язниці. «Знаю, що й там багато людей, які шанують творчість Володимира Семеновича. Хочу поспілкуватись...».

Ірина ГЕРМАНЮК.

Донецьк.

ДЕНЬ

№ 9 (4509) СЕРЕДА, 21 СІЧНЯ 2009

22 січня в Україні хмарно, часом сніг, тумани, ожеледь. Вітер південно-західний, північно-західний, 7—14 м/с, на Правобережжі пориви 15—20 м/с. На Лівобережжі температура вночі та вдень 2—7, на Луганщині 10—13 градусів морозу; у західних областях до 1—7 тепла; на решті території температура від 3 градусів морозу до 4 тепла, на крайньому півдні 6—10 тепла.

ЦЬОГО ДНЯ, 21 СІЧНЯ

❐ 1918. ВЦВК Радянської держави ухвалив Декрет про анулювання державних позик царського й Тимчасового урядів. ❐ 1919. Закарпатські Всенародні збори в Хусті. Вимога про возз'єднання з Україною (за Версальським миром Закарпаття відійшло до Чехословаччини на правах автономії). ❐ 1920. У Харкові відкрито музей Слобідської України. ❐ 1924. Помер Ленін. ❐ 1924. Південноросійський машинобудівний завод у Києві перейменовано на «Ленінську кузню». ❐ 1954. У США спущено на воду перший атомний підводний човен «Наутилус».

На спомин ВОЛОДИМИРА БЕХТІРА

18 січня на 63-му році пішов із життя голова Асоціації філателістів України, відповідальний працівник Видавничого центру зв'язківців, Почесний зв'язківець України, член Європейської філателістичної академії в Парижі (АЕР) Володимир Григорович Бехтір.

Його ім'я добре відоме у великому колективі працівників УДППЗ «Укрпошта» та серед філателістів у найвіддаленіших куточках нашої країни і світу.

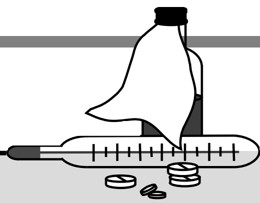
Понад 30 років свій талант, знання та досвід Володимир Григорович щедро втілював і у великих, історично значущих справах, і в буденній, непомітній широкому загалові праці. І те, що українська поштова марка завоювала широку популярність у світі, а на міжнародних виставках української філателії отримували нагороди високого рангу, безперечно, було вагомою заслугою Володимира Григоровича Бехтіра.

18 січня 2009 року його серце перестало битися...

Колектив Українського державного підприємства поштового зв'язку глибоко сумує з приводу смерті свого колеги й висловлює щирі співчуття його дружині Тамарі Михайлівні, доньці Олені, його рідним і близьким.

Колектив Укрпошти.

«ЛІКАРНЯНИЙ ЛИСТОК»

— Здрастуйте, безплатний лікарю! — Здрастуйте, безнадійно хворий!

Киян змусять платити за медичну допомогу

Двадцятирічна киянка Аліна К. чекає дитину. Вона повинна з'явиться на світ за декілька місяців. Чи вистачить грошей у молодої родини на всі необхідні аналізи та УЗД, майбутня мама не знає. Днями вона була на плановому прийомі в районній жіночій консультації, де отримала, за словами лікаря, востаннє направлення на безоплатні лабораторні дослідження.

У медичних установах столиці вводять тарифи на платні послуги. Відповідний проект розпорядження Київської міської державної адміністрації оприлюднено ще у переддень Нового року. За словами начальника Головного управління охорони здоров'я і медичного забезпечення Людмили Качурової, метою його є поліпшення медобслуговування киян, зокрема за рахунок надання платних послуг, і викорінювання хабарництва в медичній сфері. При цьому столичні чиновники посилаються на постанову Кабінету Міністрів «Про затвердження переліку платних послуг, які надаються в державних установах охорони здоров'я у вищих медичних закладах освіти» від 1996 року. Документ передбачає, що кожен громадянин, який звертається по медичну допомогу без направлення лікаря, на платній основі може одержати лабораторну, діагностичну чи консультативну медичну послугу. Це нібито не суперечить статті 49 Конституції, котра гарантує українцям безплатну медичну допомогу.

«800 тисяч людей — моїх бабусь і дідусів — будуть звільнені від цієї оплати, як це передбачено Конституцією. Але оскільки погані люди-політики запровадили паралельно з безплатною медициною платну, чого немає в жодній країні світу, нам доведеться адаптуватися до цих умов», — сказав міський голова Леонід Черновецький, коментуючи розпорядження про тарифи у комунальних медичних установах, **передає УНІАН.**

Лікар	Проектні розцінки у Центральній районній поліклініці Голосіївського району, грн.
офтальмолог	131
гастроентеролог	130
хірург	131
кардіолог	132
гінеколог	116—136
сексопатолог-андролог	182

Вартість аналізів і обстежень також ударить по кишені. Приміром, загальний аналіз крові коштуватиме майже 40 грн. Вартість рентгенологічних обстежень варіюється від 40 до 150 грн. УЗД окремих органів — 45—85 грн.

Інформація з офіційного веб-портала Київської міської адміністрації.

«Глюки» можуть виникати від надмірного вживання кофеїну

Кофеїн сприяє виробленню гормону стресу. Люди, які вживають велику кількість напоїв і продуктів, що містять кофеїн, зі значно більшою ймовірністю можуть мати слухові й зорові галюцинації. Такого висновку дійшли британські вчені з Даремського університету.

Кофемани, що випивають на день сім і більше чашок натуральної кави, утричі частіше чують голоси людей, яких немає поруч із ними, порівняно з тими, хто щодня задовольняється однією порцією напою, що містить кофеїн. Галюцинації не обов'язково є ознакою душевної хвороби. Майже три відсотки людей регулярно чують «голоси».

Зміна режиму харчування, зокрема, зниження споживання кофеїну, може зробити людей більш стійкими і знизити ймовірність галюцинаторних переживань. Однак, хоч би там як було, одне лише вдихання запаху кави допомагає мозку впоратися з наслідками стресу, спричиненого нестачею сну. Водночас уживання двох і більше чашок кави на день під час вагітності удвічі збільшує ризик викидня, застерігають американські вчені.

Цього тижня в країні активізується епідемія грипу та ГРВІ

Попереджає МОЗ...

Міністерство охорони здоров'я України очікує активізації епідемічного процесу у великих містах України в період з 19 по 25 січня.

У зв'язку із загрозою можливого спалаху захворювань МОЗ рекомендує населенню повноцінно харчуватися, приймати вітаміни, загартовуватися й частіше провітрювати приміщення, вживати препарати цілеспрямованої стимулюючої дії для зміцнення імунітету.

...а бабусині рецепти допомагають

Організм людини не встигає звикнути до різких змін погоди. В результаті збільшується число простудних захворювань. Нежить, біль у горлі — і треба бігти в аптеку по ліки. Сьогодні не всім по кишені такі препарати, адже останнім часом вони значно подорожчали чи взагалі зникли з торговельної мережі. Отже, повертаємося до перевірених роками бабусиних засобів боротьби із хворобою.

Передусім упевніться, що у вас не грип, а звичайна застуда. Нагадаємо, в разі грипу температура різко підвищується до 39—40 градусів і наполегливо тримається дві-три доби. Хворого мучать сильний озноб, головний біль, ломота у суглобах і м'язах.

Якщо таких симптомів не спостерігається, то насамперед потрібно попарити ноги в розчині гірчиці (1 столова ложка на 6—8 літрів води). У разі охолодження розчину помалу доливається гаряча вода. Ноги тримають у розчині гірчиці 15—20 хвилин. Потім витирають насухо й надягають на ніч вовняні шкарпетки.

Хороший ефект дає традиційне лікування картоплею, яку слід відварити в «мундирі»; хворого накрити з головою хусткою або простирадлом і дати йому протягом 5—10 хвилин подихати гарячою парою. Хворому горлу допоможе звичайний компрес з горілки і води у пропорції 1:2. Зверху горло слід обмотати вовняним шарфом.

На ніч і впродовж дня дбайливі бабусі поїли хворих онуків чаєм з малиновим варенням. Цей старий рецепт актуальний і нині. Крім того, корисний мед з гарячим чаєм і лимоном. Полегшать хворобливий стан і запарена в термосі шипшина, морс із журавлини або чорної смородини. Допоможе при застуді й курячий бульйон, тільки він має бути не гарячий, а приємно теплий.

Не забувайте і про правильне харчування — хворому не можна перенавантажувати організм жирним м'ясом, солодощами і борошняними виробами. А ось молочні продукти, гречана каша з молоком, пісне куряче м'ясо, тушковані овочі дуже доречні.

ФОТОФАКТ

За прогнозами Всесвітньої організації охорони здоров'я, епідемія грипу буде спричинена новим для України вірусом А (H3N2). На кінець січня — початок лютого 2009 року очікується епідемія середньої інтенсивності. Ефективним способом профілактики проти грипу, за словами завідувачки епідеміологічного відділу Дніпропетровської області Людмили Гриценко, є вакцини, що попереджають хворобу в 70—90 відсотках випадків. Але в Україні вакцинація не є обов'язковою.

На знімку: в дитячій міській лікарні №3 медсестра Ганна Танцюра робить щеплення проти грипу старшокласнику.

Фото Миколи М'ЯКШИКОВА (Укрінформ).

Під «Лікарняним листком» підписалася Ольга ВАУЛІНА.

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.

Редколегія: Леонід **БРОВЧЕНКО,** Анатолій **ГОРЛОВ,** Сергій **ДЕМСЬКИЙ**, Віталій **ЖЕЖЕРА,** Іван **ІЛЛЯШ,** Світлана **ПИСАРЕНКО,** Віталій **СУДДЯ.**

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

(р) Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775, для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2009 рік: для фізичних осіб — 10,00 грн. та 6,00 грн., для підприємств і організацій — 30,00 грн на місяць.

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 150000.

ВАТ «Видавництво «Київська правда» 04136, м. Київ, вул. М. Гречка, 13.

Зам. 89

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**
reklama@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

